

SZABÓHIRLEP

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
ULMANN JÁNÓ

ELŐFIZETÉSI
 ÁRAN: ☒

SZERKESZTŐSÉG ÉS
 KIADÓHIVATAL:

Egész évre 8 K.
 Félévre . . . 4 K.

VII., Csengeri-utca 1.

VIKÁR BÉLA

Dr. HIRSCH THEOPHIL

főmunkatársak

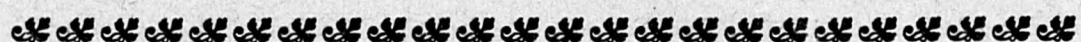
M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
 Hírlapkönyvtári
 Növedéknapló
 1910 évi 289 sz.

HERTZKA GUSZTÁV ÉS FIAI

A MAGYARORSZÁGI TERMELŐ
 SZÖVETKEZETEK SZÁLLÍTÓJA

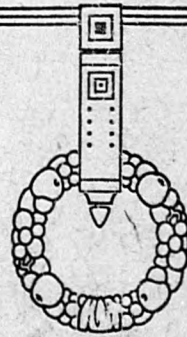
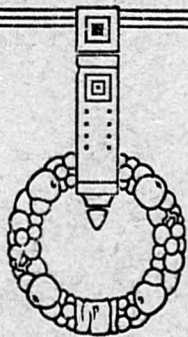
BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 13.

Mindennemű Serge, Cloth, selyem, bársony, szövet- és pamutbélések, mellények, lüszterek, gombok, szallagok,

Nagyban és kicsinyben!! len- és vászonárak, valamint az összes bélésárak és szabókellékek nagy választékban.

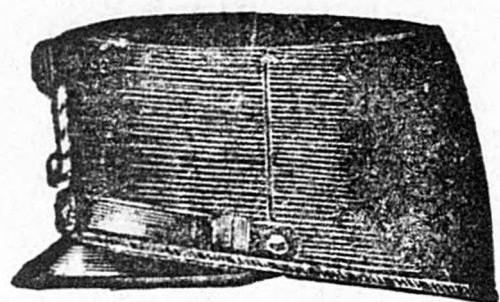
Legolcsóbb árak!!

SZÉKELG.

HARTMANN SÁMUEL

— egyensapka és csákó-készítő —
Budapest, VII., Károly-körut 9. sz.

Készít mindenféle egyensapkákat, díszkalapokat, diák-kucsmákat, automobil- és sportsapkákat, valamint mindennemű szörme sapkákat.

GRÜN ÉS TÁRSA, BUDAPEST

TELEFON 16-23.

Sürgönyeir: Posztógrün

Férfi és női posztóárak raktára.

A főváros legolcsóbb bevásárlási forrása

Szabómester uraknak dústartalmu mintakollekcionkat írásbeli megkeresésre készséggel megküldjük.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

BAUER ÉS WEISZ

első bpesti katonai zsinór és paszományáru-gyár
Vas-utca 14. BUDAPEST Kőfaragó-u. 1.

• Ajánlják következő saját gyártmányukat: •
egyenruha-zsinórok, egyenruha-paszományok, egyenruha-himzések, egyenruhagombok, rendjel-szalagok tiszték és legénység számára.

Magyar díszruhára, temetkezési vállalatok számára, libériára, rendőröknek stb. stb. való zsinór- és paszománt-árak.

Legmodernebb berendezés.

Villanyos üzem.

Villanyos üzem.

Magyar szabók és katonaszabók!

Egyenruházati arany és ezüst zsinór, paszomány és egyenruházati felszerelés.

Mindennemű díszmagyar ruhákhoz való zsinór és gomb, valamint temetkezési díszöltöny és ravatalfelszerelés.

Budapesti Paszománygyár Részvénytársaság

VI., Nagymező-utca

TELEFON 15-

Szabókellékek gyári raktára

REICH T. ÉS TSA

Budapest, VII., Erzsébet-körut 58.

Alapított 1888.

Telefon: 11-04.

☞ Férfiszabó kellékek, ugyszintén ☞
☞ konfekciósabók részére bélés, ☞
☞ varrókellékek legolcsóbb bevásárlási forrása. ☞☞☞ ☞

☞ Megrendelések rögtön és pontosan eszközöltetnek. ☞

Késes és köszörülési üzletem

régi jó hírnevét fentartva, csakis a legjobb acélból tartok ollókat és beretvákat. Angol és amerikai nagy szabászollókban dus választék, a melyet a szabómester uraknak becses figyelmébe ajánlok

LAUBER L.
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 1. sz.

TELEFON 13-16. ■ Saját házában.

Ledermann Mór

Budapest, Károly-körut 13.

Posztó és bélésáru raktár nagyban és kicsinyben.

Gyári telefon 92-97.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 15. sz.

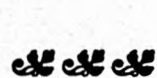
Minden fajta, angol, francia és hazai gyártmányu
posztó, gyapjuszövetek, bélésárúk
és szabókellékek gyári raktára.

!! **A** szabóiparosok legolcsóbb bevásárlási forrása !!

Az Első magyar Jaquard selyem-szövőgyár

Alapított 1889. évben. Tulajdonos: Schwarcz Lajos Alapított 1889. évben.

BUDAPEST, IX. ker., Gyep-utca 39. szám.

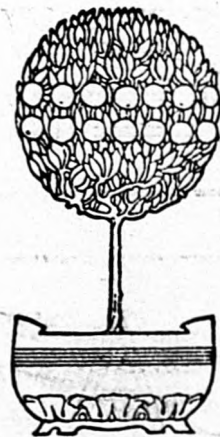
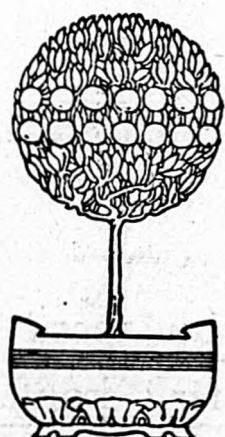
K É S Z I T :

Különféle színű és
kivitelű selyem,
gyapju és piket divat
mellényszövetet

szabó- és cipész cím-
két, kabát-akasztót
a legkülönbélebb
izléses kivitelben.

Minták ingyen és bérmentve.

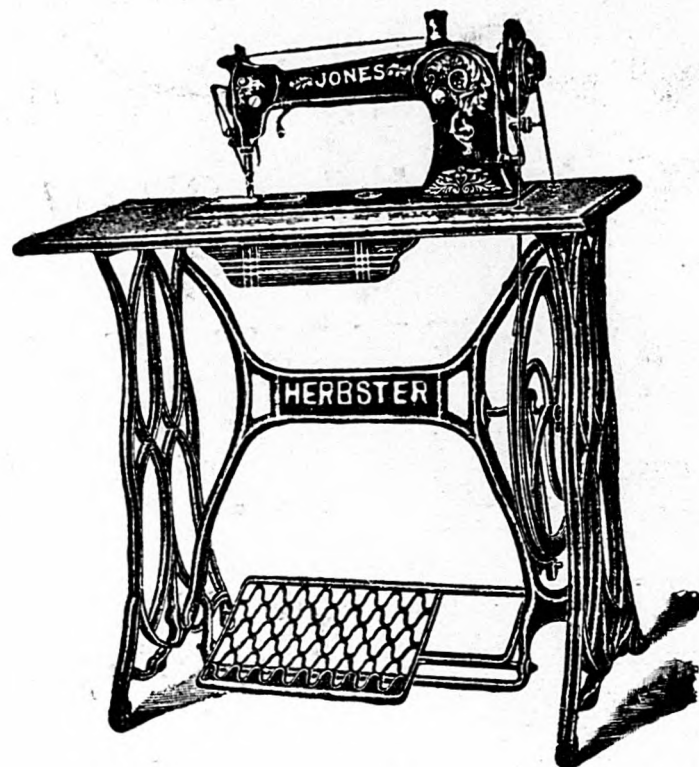

“JONES”

a legjobb, leggyorsabb és legkönnyebben járó varrógép szabóiparosok részére. A gép előre és hátra varr s ezáltal zsebvégék összevarrására is alkalmas. *

A Jones Sewing Machine Co. Angolország legnagyobb gyára, mely kizárólag elsőrendű varrógépeket gyárt. *

≡ MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ: ≡
HERBSTER KÁROLY
BUDAPEST, VII., KÁROLY-KÖRUT 9. SZ.

Alapított 1885. 60 Alapított 1885.

A modern szabászatból

kellő és alapos oktatás a legrövidebb idő alatt csakis az 1885. év óta fennálló, aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetett

Első Nyilvános szabásztanítási Intézet-

ben nyerhető *

Budapest, IV., Szervita-tér 8. II. emelet 36.

□ TANIDŐ NAPONTA 5 ÓRA. □

Tanórák: ünnep- és vasárnapokat kivéve reggel 9 órától 12 óráig; délután 2 órától 4 óráig tartanak, vagy kívánatra este 7 órától 9 óráig.

Rendes tanidő 14 nap. A fölfogáshoz képest a tanidő néhány napra redukálható, vagy a szükséghez mérten meghosszabbítható.

Minden tanítvány már az első 8 napon belül próbaszabás által meggyőződhetik tanulásának eredményéről. Az intézet műhelyében próbát csinálhat.

Tandij: a modern férfi-ruhák szabásának tanítására, az összes rajzkellékekkel együtt 70 kor. Magyar ruhák, katonai- és papígyenruhákkal együtt 100 korona.

Süketnémák, vagy akik a szabóságot nem tanulták, a tandij kétszeresét fizetik.

Tandij a belépés napján előre fizetendő. — Bővebb értesítés levél útján is nyerhető.

Egy általánosan elismert
szabász tanár.

A modern polgári- és katonai-ruhák szabászatából oktatást ad 60 koronáért.

Minden tanuló egy szaktankönyvet kap díjtalanul.

A legújabb centimeter rendszer magántanulásra ára 7 korona.

Teljesen kipróbált szabványminták utánvétellel is küldetnek.

REICHERT ZSIGMOND
szabászati specialista
Budapest, VI., Király-utca 38.

LÁZÁR-féle kávéház

Budapest, VII., Dob-utca 20. (Holló-utca sarok).

A budapesti női- és férfi-konfekció szabómesterek találkozó helye. *

SZABÓ HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

Szerkesztő és laptulajdonos

ULLMANN JÁKÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal

VII. ker., Csengery-utca 1. szám

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

VIKÁR BÉLA ⚔ **Dr. HIRSCH TEOPHIL**

FŐMUNKATÁRSÁK

Ujévi gondolatok.

„Megerősödtek a hadsorok, kettőzött legyen a patrol!” — így vezeti be szónoklatát diadalmas utjának első győzelme után a nagy Napoleon. A feltámadt nemzeti önérzet gyökeret vert a munkálkodó osztályok soraiban s megelőzt egyéni munka, egyesek érvényesülése volt jellemzője a szomorú magyar közgazdasági „tengődésnek”: ma már a tömörülés jó útján jobb jövőt alapoznak a szövetkezett erők.

S mi természetesebb: a patrol, a jogos törekvések helyes utjainak őrei kell, hogy kettőzött munkával őrködjének megóvni a köz-tisztesség tekintélyét, a megalapozott intézmények belső és külső eredményeit. Mert csak így lehet azokat megtartani a késő utódok, a jövő Magyarországa számára.

Ez a históriája, az oka annak, hogy a *Szabó Hirlap* kizökken a harci mozgalmaknak kissé nehézkes, egy hónapos szünetelésekkel végzett munkájából, hogy mint fürgébb, frissebb és aktuálisabb orgánus, kettőzött figyelemmel őrködjék a szabók társadalmi és gazdasági érdekei felett.

Bevalljuk őszintén, — minthogy magunkkal szemben is szigorú igazsággal mérjük a kritikát, — erre nemcsak a fejlődés követelményei, a megszorított olvasóközönség nagy száma vitt bennünket. Nem. *Inkább az az óhaj, mely előttünk parancs: a szabóság vezetőinek kívánsága.* Azoké, akik midőn beszámoltunk nekik ezen változásnak, a kétszeri megjelenésnek igen nagy anyagi feladataival, mondhatnók súlyos áldozatokkal járó berendezkedésével, az volt a véleményük, hogy a szabótársadalom

nyolc év óta folyó átalakulása olyan stádiumhoz ért, ahol haladottabb, modernebb sajtóviszonyokkal van csak kielégítve igénye. S bizonyos, hogy a szabóiparosoknak az a csoportja, mely eddig is hűen kitartott orgánusa mellett, azt istápolta, ezután még nagyobb mértékben fogja azt felkarolni.

E lap tollforgatói igen jól tudják, hogy a szabóipar minden kicsinyességtől mentes, jövőbe látó vezérei a helyes diagnózist mondják ebben az óhajban s mi meghajoltunk kívánságuk előtt. Ezután *havonként kétszer: 1-én és 15-én kopogtat be a Szabó Hirlap a szabóműhelyek társadalmába, hogy végezze, folytassa kulturális munkáját.*

Bejelentésünk az új esztendőben, az újév legendájának egy epizódjához hasonló. A második század egyik karácsonyestéjén a szentéletű Demeter, könyvet hozott magával a didergők gyülekezetébe. Olvasta abból az ígét s akik hallgatták, kérték, hogy egy hét múltán jöjjön ismét, hozza a bűvös könyvet s olvasson még többet a tanításokból.

S mikor elérkezett az újesztendő, a bűvös tanítások hallgatására háromszor annyian gyülekeztek egybe. S Demeter, a nagy tanítómester, három részre osztván a gyülekezetet, három könyvből olvastatott fel. Midőn a gyülekezetek, ahol más olvasott, zugolódtak, mert hiányzott az ő személye, így felelt:

— Nem én beszélek, az írás, az a bűvös igazság!

S megnyugodtak, hallgattak, tanultak. S terjedt az ige, terjedt a könyv, az írás szükségessége.

Ipartestületi élet.

Az ujév eme legendája figyelmeztet a nyomtatott betű kulturmunkájára, a tömegek helyes oktatásának, vezetésének egyetlen nagy fegyverére: a sajtónak fontosságára. Legyünk azon, szaktársak, hogy *terjedjen, erősödjék e lap olvasóinak száma, mert a mi igazságunk így terjed fokozottab mértékben.*

S akkor, talán évek múlva, megérjük, hogy ahány hívő, annyi könyv, ahány derék gondolkodó fő lesz a sorunkban, annyi olvasója, hirdetője lesz elveinknek, melynek végső célja: a *szabótársadalom boldogságának, jólétének megalapozása és biztosítása.*

Mi megtettük kötelességünket: ime, a havonkint kétszer megjelenő *Szabó Hirlap* ez évi első számát utjára bocsájtjuk. Most már a szabók nem kicsiny, de számbaveendő nagy társadalmán a sor, hogy a mi áldozatkészségünket fokozott pártolással viszonzozza. Bizalommal nézünk a lap jövője elé és reméljük, nem csalatkozunk reményeinkben. Ugy legyen!

A szerkesztőség.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége foglalkozik azzal az ideával, hogy Budapest és környéke ipartestületeinek a résztvevésével az ipartörvény-tervezetnek az ipartestületekre vonatkozó kodexét letárgyalja. Ennek a tanácskozásnak fontosságát és szükségszerűségét nem lehet eléggé hangoztatnunk. Valljuk be őszintén, hogy az egész ipartörvény csak aként lesz minden tekintetben modern és abszolút becses, ha a mai anomáliákat teljesen beszünteti és az ipartestületet fórummá, hatósággá avanszáltatja.

Ha a mai még tanácsadásra, véleményezésre se igen kért, mellőzött ipartestületet, autonom jogokkal, iparügyekben elsőfokon határozó, végrehajtó intézménnyé teszi.

Mint a szabóipar orgánuma, ezt a kérdést legelőbb is a magunk szakipari érdekei szempontjából tárgyaljuk kötetességszerűen s minden véleményünket az élet példái után formáljuk. A mi ipartestületünk vezetésében s adminisztrációjában a legdemokratikusabb elv uralkodik, mely ellen soha ipartestületi tag kifogást nem emelt, sőt mindig az elismerés hangján emlékezett meg. És mégis. Alig tehetett valamit a multban és tehet még ma is a szabóság anyagi érdekeinek, kulturális haladásának szolgálatában.

Nick Carter — meg az inasaim.

Irta: *Egy szabómester.*

Hogy miként kerül össze ez a két dolog, a következőkből fog hamarán kiviláglani; de hogy milyen veszedelmeket rejt magában a fönt megnevezett ponyvatermék a mi „ifjumunkásaink“-ra, azt mi szabómesterek nagyon is tudjuk, sőt kárunkra tudjuk.

Mert hát vannak ugyan inasaink, de még sincsenek. Nem elég, hogy hetenkint felváltva már délután négy órakor el kell őket eresztenünk az esti iskolákba, egész nap nem látjuk őket a műhelyben, mert ha valahova elszalasztjuk őket, ne adj' Isten, hogy türelemmel meg lehessen várni hazajövetelüket, el nem tudjuk képzelni, hogy félórai uton hogyan lehet három-négy órát tölteni.

Mi, a tü mesterei — azt mondják — igen-igen higgadt természetű emberek vagyunk, ami — kevés kivétellel — igaz is. Hát magam is sokáig eltűrtem az inasaimnak indokolatlan elmaradását. Gondolom, ennek véget kell vetni, mert ha ezekből a fiatal suhancokból embert akarok nevelni, nem türhetem el a naplopással egyenlő csatangolásukat. Ha ezek a tyukfogók a kapott borraivalókból néha-néha egy-egy papirosszivart vesznek és öt darab krajcáros Sport-tal a lajbizsebben, vonulnak ki vasárnap délutánonkint a pajtásaikkal a wurstliba: hát erre behunyom a szemem, mert hát magunk se

voltunk az ő korokban és helyzetükben jobbak a Deákné vásznánál. De hogy a postatakarékpénztári könyvecske egy idő óta nem kérődött el tőlem egyik által se és hogy a borraivalók nem a kis könyvecskékre tétetnek el, hanem valami másra: ez már szöveget ütött a fejembe és ki kellett kutatnom, hova tűnnek el a jó borraivalók?

— Te Gyurka! — szólok az egyik inasomnak, — ott a fogason lóg a Szalánczi nagyságos ur gérokkja, szaladj el csak vele a Molnár-utcába, de úgy vigyázz rá, mint a két szemedre, mert ha valami baj léssen, lenyiszálom a kajla füledet. Érted-e?

Mint a nyíl, ugrott fel a varróasztal mellől, mert hát a Szalánczi nagyságos ur grata persona ugy Gyurka, mint Imre szemében, mint aki nem sajnálja a borraivalókat az inasoktól. Ugy fogta meg a finom gérokkot, mint ha czukrász-sütemény lett volna és ugy balanceirozott ki vele a műhelyből, mint egy született táncmester.

No de én is utána balanceiroztam (a táncmesteri lépéseket a sok nyomoruság mián már rég elfelejtettem) és utána mentem Gyurkának, megnézni, hol tölti az időt és hogy vajjon az utcán is ugy vigyáz-e a gérokkra, mint a műhelyben. Hát az utcán nem nagyon erőltette meg a lábait az én Gyurkám. De annál vigabb volt, veszettül füttyülte a wurstli legujabb nótáját, meg a Kis Színház repertoírját, az egész utcának hangosan

Mig másutt külföldön a tanonckérdésben az ipartestületek anyagi támogatással, kitűnő ingyenes szakoktatással, tanonctartási prémiumokkal oldották meg a náluk is sajgó bajokat, a tanonchiányt és az oktatási nyavalyákat, nálunk erre alig telik valami. Ugyanott az egykori ellátás, betegsegélyzés, hitelügy rendezésére telik idő, áldozat; nálunk még csak ideák vannak raktáron . . . ott nyugaton a szakirodalom művelésére nagy szubvenciókat ad a testület s értékes irodalma van szakkérdéseinknek; nálunk egy-két szakkönyv forog közkezen. Hogy csak egyebet ne is említsünk, a Frankfurter Zeitung december 6-iki számában hét új szabóipari könyv megjelenéséről ad felvilágosítást és kimerítő kritikát. E könyveket németországi iparosintézmények nyomtatták ki és terjesztésről is azok gondoskodnak. Persze, persze, ott van miből! mondják erre a dolgokon könnyen átsikló urak. Pedig hej! Mindenütt nehéz volt a kezdés. De kezdték és a fejlődés hozta, érdeklődés teremtette a kezdet eredményes folytatását.

Hogy mi volna a kezdet? Várjunk talán a végleges reformálásra, az új törvény megalkotásáig?! Semmi esetre! Legalább is jó előre meg kell alapozni az új törvény bekövetkezéséig azokat az intézkedéseket, melyeknek a hiányokon segíteni kell. Hogy egy aktuális ideát említsek, az új közgyűlés hirdessen pályázatot egy *szabótanonc-tankönyvre* és a budapesti szabóipar történetének megírására.

De egyuttal térjünk rá a tanoncoktatás ügyére is. Meg kell szüntetnünk azon tarthatatlan állapotot, amely e téren uralkodik. A tanoncok *gyakorlati* oktatását kizárólagosan szakemberek által kell teljesíttetnünk. Lehetetlen, hogy továbbra is *pedagógusokra* bizzuk tanoncaink gyakorlati oktatását, akiknek egész oktatási rendszere a rajzolás tanításában merül ki.

A képesítés, az iparigazolvány kérdésében az ipartestületet illesse a kiadási és proklamálási jog. A mestervizsga megszorítása középkori intézmény. Elég az a kodicillus, hogy sikeres felszabadító levél és öt évi segédi munkálkodás legyen az iparjog kelléke. Az élet ugyanis elsöpri az olyan kontárt, aki szakmáját nem tudja és annak a bajnak, hogy a tőke strohmannokkal dolgoztat, csak a hitelügy rendezése vet véget, mert akkor senki se lesz bolond, hogy tudását, munkaerejét és bőséges tapasztalatait összeházasítsa a *csak* pénzember profitéhségével, mikor maga magának szerezheti meg munkája minden hasznát s nem lesz kénytelen azt másokkal megfelelni.

Azután az ipartestület legyen erejénél, anyagi és erkölcsi hatalmánál fogva a szabóság minden ügyének igazi megváltója s nemcsak jóakaratu határozatokkal és tiltakozással, de hivatalos hatalmával is nyúljon hóna alá a szabóiparnak, hogy azt segítse, istápolja.

Ugocsai János
szabómester.

énekelve, hogy „ő meg a holdvilág, milyen két jóbarát.“ Mikor már torokszakadtig kiénekelte magát az én Gyurkám és kellő távolságban érezte magát a műhelytől, látom, hogy a finom gérokkot panyókára veti, kényelmesen leül egy utcai padra, kihuz a belső zsebéből valami ujságfélét és mohón falja a sorokat, meredt szemekkel és szinte átszellemülve az olvasottaktól.

A szemközti ház üvegezett kapuja alól lestem, mikor lesz vége a sziesztának és meddig ül Gyurka a renekbe készült, elől atlasz-tükrös gérokk szárnyain, bár jobban szerettem volna nekimenni, amint ígértem, a két lapátfülének és jól, istenesen megcibálni Gyurka félkettőkor lejtett el hazulról és délután négy órakor végezte be a Nick Carter-kötet olvasását, a padon, vagy tán nem végezte be, de felijedt a közel levő belvárosi templom nagy harangjának a kongásától és szinte megdöbbenve az idő gyors mulásán, ismét keze fejére illeszti a gérokkot és most már gyors léptekkel rohan a Szalánczi nagyságos ur molnárutcai lakása felé. Hogy gyorsabban érjen oda, utánairamodik egy maszatos szenes-kocsinak és annak legvégére felugorva, (hogy a kocsis ostora el ne érje) kétrét hajtja a szép gérokkot, ölébe rakja és nagy komolyan kocsikázik a Molnár-utca felé . . .

No de helyben van már Gyurka. Mielőtt leugornék a kocsiról, a többi pajkos inaspajtása, látva Gyurkát, amint a megnyomorított szegény gérokkot

formába igyekszik hozni, víg mekegéssel bosszantják, amit az én Gyurkám azzal viszonz, hogy felmárkol az utcán levő kavics darabokból egy csomót, utánuk hagyintja. Azok se hagyják magukat, egy marék homok hagyintódik (óh, nem a Gyurka fejéhez!) hanem a — gérokkra, amely így, alaposan ellátva, kerül a kundsaftoz.

Vagy öt perc múlva igen szomorú ábrázattal jön le Gyurka Szalánczi nagyságos urtól és megtapasztalja a gérokkon, hogy a Szalánczi nagyságos ur által jogosan kifogásolt „hiányosságok“ fönnállanak-e? Hát alaposan és nagyon is fennállottak és Gyurka nagyra nőtt tarkóját vakargatta, nem tudta hirtelen, a remélt borralót sajnálja-e inkább, vagy féljen-e az otthon frissen és mindenképpen kijáró és megérdemlett nyaklevestől.

Megérkezik haza az én Gyurkám éppen öt órára. Nézem a kabátot: tele homokfoltokkal, gyűrődésekkel került vissza a műhelybe.

— Hát te mit míveltél evvel a kabáttal, ebadta kölyke? — förmedek rá nagy mérgemben Gyurkára.

— Kérem mester ur, az utcán az iskolába menő inasok meghagyigáltak kúvel, oszt' a rokkra is hullott a kűbül, amint haladtam a nagyságos Szalánczi urhó. Felvittem a rokkot, de a nagyságos ur visszaküldte, hogy tesszen kivasanyi, mert így nem lehet hordanyi a kabátot! — mesélte Gyurka nagy bőbeszédűséggel és igen komolyan.

KOVALD PÉTER és FIA vegytisztító-cég
felhívja a szabóiparosokat, hogy a nála készi-
tett, végeztetett vegytisztítások után, a szokásos
kedvezményeket adja. Külföldön is elismert kitünő
vegytisztítási móddal, bármely ruhadarab a leg-
rövidebb idő alatt tisztítatik. Főüzlet és gyár:
Szövetség-utca 27. Telefon 58—45.

S Z E M L E.

A magunk ügyéről.

A „Szabó Hirlap” főmunkatársa, Vikár Béla, e lapszámban kezdi meg a „Rochdale-i becsületes takácsok történetének, küzdelmeinek és sikereinek” a közlését.

Példát vehetünk tőlük, mint kik lelkesülésökben kitartók, a munkában fáradhatatlanok voltak, egyszerű emberként éltek és küzdöttek hősök gyanánt. Példányképei az önzetlen, becsületes, hasznos munkás polgároknak, a nemesen

Hát erre az emeletes hazugságra biz' én bekapaszkodtam a Gyurka füleibe és vörösre cibáltam. Nem nyulok soha kézzel az inasokhoz, mert a testi fenyegetést nem tartom jó tanító eszköznek, de ezért a pernahajder megérdemelte a verést.

Leveti az én Gyurkám a felsőjét és nagy szepelve ül le az asztalhoz a munkát felvenni. Kikandikál a zsebéből a Nick Carter-füzet, előveszem érte, hogy került a könyv hozzá?

— Vettem az utcán három krajcárért, mester ur, de többet nem veszek. Ne tesszen haragunnyi!

No de csak estére kelve, volt melege az én Gyurkámnak, amikor a ládája fiókjából előkerült a Nobody, Buffalo Bill, Grant kapi ány, meg a Sherlock Holmes nevezetű fércmunkák egy nagy csomó füzete. Rögvest tűzbe került az egész csomó.

Megbüntettem a Gyurkát avval, hogy sokáig nem küldtem ruhával sehová, hogy ne kapjon borraivalókat és ne legyen alkalma Nick Carter könyveket vásárolni.

Hát az Imre gyerek ládafiában is találtam Nick Carter-eket, de kevesebb számban, mint a Gyurkáéban. Most már nem is vesznek ponyvadolgokat, de ismét sürűbben kérik tőlem a kis postatakarékpénztári könyvecskéket.

Igy konfiskáltam el én az erkölcsrontó könyveket. az inasaimtól.

gondolkodó hazafiaknak, az igazi szövetkezeti egyéneknek.

Lapunk e számmal VIII. évfolyamába lép. Nem nyujthatunk olvasóinknak méltóbbat, mint e követendő igaz történetet, mely Angliát naggyá tette.

Kérjük ugy helybeli, mint vidéki szaktársainkat, tartsanak ki továbbra is szövetkezeti ügyünk, az országosítás mellett. Legyünk mi is az igazságért és iparunk haladásáért hevülő és harcoló igaz emberek és akkor talán mi is hasonlót alkothatunk.

Ezt kívánjuk a beköszöntő évforduló alkalmával, hogy szaktársainknak, iparunknak és hazánknek igazán boldog új éve legyen.

A Szabó Hirlap új főmunkatársai.

A Szabó Hirlap eddigi illusztris főmunkatársainak diszes gárdája egy ismert és új névvel szaporodott. *Mangold Béla Kolos* kereskedelmi tanácsos, akit a férfidivat terén kifejtett irodalmi működése révén az egész országban és mint a *Várady Béla* cég főnökét, a külföldön is igen előnyösen ismernek kitünő izléséről és a divat terén kifejtett, iskolát alapító működéséről: *lapunk főmunkatársai közé sorakozott.* Kedves és tisztelt új munkatársunk megtisztelte a *Szabó Hirlapot* azal, hogy lapunk tartalmát vonzó cikkeivel és a férfidivat terén fölmerülő ujdonságok ismertetésével fölkeresi. Amidőn olvasóinkkal ezt a reájuk nézve is örvendetes hirt tudatjuk, örömünket fejezzük ki a fölött, hogy a *Szabó Hirlap*-nak jutott a szerencse, az ország legelső szakemberét a férfidivat terén, munkatársai között tisztelhetni és előre is felhívjuk olvasóink figyelmét illusztris munkatársunkra.

Egyben jelezzük, hogy a lap munkatársai közé beléptek még Bednárík János, Kassa, Könyves Tóth Kálmán, Békés-Csaba, Berta Pál, Orosháza, Gyepes Gergely, Gyula, Tellmann Béla, Brassó, azonkívül az ország minden városában vannak tudósítóink, kik együttesen azon leszek, hogy a Szabó Hirlap országos hivatását minden téren teljesithesse.

Ha az ujesztendőben ilyen kitünő munkatársak működnek közre a *Szabó Hirlap* tartalmának élénkké tételén, olyan szaklappá lesz lapunk, amilyenek magunk is régen óhajtottuk és amilyenre a magyar szabóiparoság okulására szükség van. Köszöntjük, olvasóink nevében is, új főmunkatársainkat!

Szabóiparosok a városházán.

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága, amelynek fele tudvalevőleg most választás alá került, december 18-án tartotta alakuló közgyűlését. Ebből az alkalmából összeállítottuk a bizottsági tagok közül azok-

nak a névsorát, kik szabóiparosok, vagy hivatásuknál fogva szabósággal foglalkoznak.

Bizottsági tagok a következők: Vikár Bála, Török György, Girardi József, Krieszhaber Leó, Spitz Lajos, Drucker Géza, Stoll Nándor. Szívünk mélyéből üdvözöljük és kérjük őket, hogy a választó polgárság bizalmát kötelességük teljesítésével viszonzozzák.

(A szerkesztőség kifejejtette, hogy a volt rendes tagból póttaggá degradált — Tiller Samu is szabósággal foglalkozik. Amennyiben a szerkesztőség Tiller Samut kihagyta, — bátorkodom őt kiszörkeszteni és a választó polgárságot üdvözölni. Hogy miért a választó polgárságot? Azt mindenki kitalálhatja.

A szedőgyerek.)

Taggyűlés.

A Budapesti Egyenruhakészítők Köre 1910 évi január hó 3-án, hétfőn este pont 8 órakor, saját magánhelyiségében, Csengery-utca 1. szám alatt

Taggyűlést

tart, melyre t. tagtársat meghívja és *okvetleni való megjelenését kéri.*

Az Elnökség.

Ezüstlakodalom.

Klein Ignác szabóiparostársunk december 18-án ünnepelte házasságának 25 éves jubileumát, mely alkalomból Beckmann Jakab, szabóipartestületünk alelnöke az előljárósági ülésen a jubileumot szívélyes szavakban üdvözölte.

Előljárósági ülés után a Fehér Ló szállodában 50 teritékü közös vacsora volt, amelyen a jubilánst és családját Cserna Lajos, Spitz Lajos, Ullmann Jákó, Bálint Menyhért, Hadel Zsigmond, Krausz József és Brucker Ignác köszöntötték fel. Klein Ignác meghatottan köszönte meg iparostársai üdvözlését és ígerte, hogy ezentul is törekedni fog, hogy iparostársai becsülését és szeretését kiérdemelje.

Védekezés a zugkiállítások ellen.

Az az elaborátum, amelyet az Országos Magyar Kiállítási Központ a zugkiállítások és a kiállítási ügynökök által üzött szédelgések elnyomásának tárgyában kidolgoztatott, a Giard és Briere párisi cég kiadásában francia nyelven is megjelent. A 44 oldalra terjedő füzet a zugkiállítások fogalmi körének megállapításából indul ki, ismerteti a magyar törvényhozásnak idetartozó közgazgatási és büntetőjogi intézkedéseit, ezeket összehasonlítja a külföldi jogoknak erre tartozó álláspontjával, kitér a polgári bíróságoknál kereshető jogvédelemnek kérdésére, megállapítja azokat a tanulságokat, amelyek e szembeállításból levonhatók és néhány szóban megvilágítván a kiállítások jogi személyisége körül fel-

merült érdekes vitát, javaslatot tesz a kiállítások általános jogi szabályozásnak részleteire nézve. A füzet, amely Dr. Dóczi Sámuelnek, az Országos Iparegyesület ügyészének nevével került ki sajtó alól, minden könyvesbolt utján megszerezhető.

Szaktanfolyamok.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi Minister Ur által engedélyezett szabóipari szaktanfolyamok ismét megkezdődnek. A technológián január 3-án tanít Bálint Menyhért szabóipari szakellenőr, Érsekújváron tanít Hlinka Jenő szakoktató, Orosházán tanít Berta Pál, Nagyváradon tanít Fudally Bálint, Rimaszombaton tanít Trieb József, Bajmokon tanít Beleszlin Áthanász szakoktató, Miskolcon tanít Pecze János.

A technológiai iparmuzeum

igazgatósága szabóipari szaktanfolyamot rendez segédek részére. A tanfolyam 1910 január 10-én kezdődik és tart 6—8 hétig. A tanítás ideje minden héten hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken este 7—9-ig és vasárnap délelőtt 9—12-ig van. A beiratás díja két korona. Beiratkozni lehet e hó 27-től január 9-ig a technológiai iparmuzeum igazgatósága irodájában hétköznapokon a hivatalos órákban (9—1-ig és 3—7-ig) és vasárnap délelőtt 9—12-ig. A tanítás helye a Rottenbillerutcai polgári iskola.

A technológiai iparmuzeum igazgatósága ezenkívül január 3, 5, 10, 17 és 19-én, mindig hétfőn és szerdán este 7—9-ig a szabóipari technológiából és áruismeretből nyilvános előadásokat rendez szabómes-terek és segédek részére. Az előadások a budapesti állami felső ipariskolában lesznek (Népszínház-utca 8.) Az előadás ingyenes, azonban a résztvevőknek megelőzőleg a technológiai iparmuzeum irodájában (József-körut 6.) jegyet kell váltaniok. A jegyeket december 20-tól naponként 9—12-ig és délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 9—12-ig kaphatók. Azontul az előadás terme ajtajánál lévő szolgánál lehet jegyeket váltani.

Iparoskáté 1910-re.

Dr. Dóczi Sámuel kedvelt Iparoskátéjának negyedik évfolyama is megjelent gazdag és bő tartalommal. Egész sereg aktuális, az iparosra nézve fölötte fontos kérdéstről nyújt tájékozást, így a villamos hajtóerőről (Róna Árpád), a gyárak építéséről és berendezéséről (Beregi Ármin), a balesetelhárításáról (Gerster Miklós), a faipari technológiáról (ifj. Gaul Károly), az uj adókról, a csekkéről (Ujlaky), a hirdetésről és üzletvezetésről (Radványi és Hauswirth), a vasuti szállítástról (Weismayer Brunó), a szakiskolák megválogatásáról, a fémjelzésről, ipari döntvényekről stb. Csupa válogatott és hasznos olvasmány, melyek az ipari ismeretek terjesztésében kiegészítik az előbbi évfolyamokat, úgy, hogy ez az általános a káténak alig évül el évek mulva is haszonnal forgatható. Évről-évre javul és tökéletesedik

az „Ipari Czimtár“, mely szinte nélkülözhetlenné vált az ipari érdekeltség számára. A praktikus kézikönyv ez idén is 4 koronáért kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a szerkesztő-kiadónál is Budapesten, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 4. Melegen ajánljuk olvasóink és testületeink pártoló figyelmébe.

A sterer-rendszer bünei

cim alatt a Szabómunkások Szaklapjának múlt számában megjelent cikkére, a Szabó Hirlap december 15-iki számában megadtuk a választ. Ugylátszik, hogy a szaklap cikkirójának érzékenyen a körmére koppintottunk, mert a szaklap most megjelent számában már gyengíteni törekszik állításait és bűnbánólag kijelenti, hogy a sterereket egy szóval sem támadta, csak a rendszert, azaz nem akarta a sterereket agyonütni, hanem csak a gunyájukat porolta ki, természetesen, mikor a gunya rajtuk van. Hogy azonban iparostársainknak örömet szerezzünk, válaszukat szó szerint közöljük, mely ime a következő:

„A stererrendszer bünei“ című — f. évi 24. számunkban megjelent — cikk megfeküdte a Sz. H. szerkesztőjének a gyomrát. Azon panaszkodik, hogy kétszeri elolvasás után sem bírta megéteni a logikáját. Hát mi azt nem is vártuk és egészen rendbenlévőnek találjuk így a dolgot.

Azt azonban nem egészen értjük, hogy miért kiabál a Sz. H., ha nem az ő háza ég. Mi ugyanis a fent megnevezett cikkben a stererrendszert támadtuk. Rámutatunk egy aktuális esemény kapcsán, hogy ez a rendszer az üzletekben rabszolgákat és kényurakat nevel s épp e rendszer következtében e kényurak nem ritkán megbízhatatlanokká válnak a munkaadók szempontjából s így nevel e rendszer nemcsak kényurakat és rabszolgákat, de csalókat és sikkasztókat is.

Sehol egy szóval nem támadtuk a sterereket, mégis a Sz. H., mely állítólag a stererek szervezetének orgánuma, megütközik e megállapításokon. Miért? Hiszen mi tudjuk, hogy maguk a stererek sem kívánták soha és sehol a mai rendszer fejlesztését. Ők maguk is elismerték mindenkor annak közártalmas voltát s legfeljebb csak azt tartották szükségesnek, hogy ne minden átmenet nélkül szűnjön meg a mai rendszer.

Ellenben a munkaadók mindig szükségesnek hirdették a stererrendszer fentartását, természetesen a saját érdekeik szempontjából. Nem akarjuk most fejtegetni, hogy a munkaadók valódi érdekei szempontjából is kívánatos-e a stererrendszer. Bizonyos, hogy erős érveket lehet ez ellen is felhozni. Itt most az a lényeges, hogy az a lap, mely eddig mindig az üzletek részére dolgozó kisiparosok orgánumának szerette magát feltüntetni, egyszerre önkivületi állapotba jut, mert a stererrendszer veszélyeire és konzekvenciáira mer valaki rámutatni.

Mihelyt kenyéradói érdekeit sérti valaki, félre dobja e derék lap az álarcot, melyet eddig viselt s bemutatkozik a maga mivoltában, mint a munkaadók érdekeinek harcosa.

Egyébként erre jellemző a Sz. H. utolsóelőtti számának a vezércikke is. Ebben viszont azon sirán-

kozik, hogy a szabómesterek nem taiálták még meg az egységes szervezkedésnek a formáját.

A szegény, kizsárolt, megkínzott, ezerszeresen megcsalt stererek — állítólagos — orgánumának nincs más, közelfekvőbb baja, minthogy a szabómesterek két szervezetben tanácskoznak munkásaik — és ezek a stererek is — mikénti kizsákmányolásáról. Valóban megható!

Egyébként a dolog rendben van. Nekünk nincs kifogásunk az ellen, hogy bárki is a szabómesterek érdekeit szolgálja. Nincs kifogásunk az ellen, hogy a szabómesterek a sajtót is felhasználják érdekeik védelmezésére. Csak azt kívánánk, hogy ez a sajtó ezt nyíltan be is vallja.

A tisztesség is megkívánja, hogy mindenki annak mutassa magát, ami. És csak egyedül ez a szempont az, amiért mindezen dolgokkal érdemesnek tartottuk foglalkozni.

Máskülönben pedig ez is alkalmas annak a demonstrálására, hogy mindazok, akik a szabóiparban mások részére dolgoznak, csak egyedül az osztályharc alapján álló szervezetben találhatnak védelmet a kizsákmányolás és annak minden következményei ellen.

A szaklap mosakodása dacára is fentartjuk múlt számunkban közlötöket és kijelentjük ismételtelen, hogy rosszhiszemű cinikusság kell ahhoz, hogy bárki is két eltévelyedett szabásznak tolvajlását bármiféle rendszernek tüntesse fel. A postánál, vasutnál, banknál nincsen stererrendszer, mégis lopnak és sikkasztanak. A fővárosnál nincs stererrendszer, Kecskeméti Győző nem volt szabász, mégis negyedmilliót sikkasztott. Van Budapesten 400 szabász és van — mondjuk — stererrendszer, mégsem lopnak a szabászok. És ha a sok becsületes között 1—2 szabász lopásra vetemedik, ez még nem ad jogot senkinek arra, hogy ezért a stererrendszerről tendenciózus cikkeket gyártson. Ami azonban a Szabó Hirlapra vonatkozik, erre — bocsásson meg a cikkiró jó barátunk — nem válaszolunk, mert így elismernénk a szaklap cikkirójának azon jogát, hogy a Szabó Hirlap irányát ő és nem annak szerkesztője szabja meg. Az említett vezércikkre vonatkozó részre azonban kijelentjük, hogy mi a munkaadóknak két táborban való szervezkedését a kisiparosokra és munkásokra nézve károsnak tartjuk és minden igyekeztünkkel azon leszünk, hogy minél előbb egy táborban legyenek, mert a szabóságnál divó rendszertelenségét másképp soha sem szüntethetjük meg.

Egyben pedig a szaklap cikkiróit arra kérjük, hogy javuljanak meg. Kevesebb személyeskedést és több tárgyilagosságot kérünk. Legyenek meggyőződve, hogy minden közérdekű ügyben, akár stererrendszer, akár tanoncügyben, minket nem a konzervatív felfogásuk között fognak találni.

A Szabó Hirlap — a nyilvánosság erejével véd, oktat és erősíti az ipart, iparost egyaránt.

Lapunk tisztelt előfizetőit felkérjük, hogy hátralékos tartozásaikat rendezni és előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. Egyben tisztelt olvasóinkat kérjük, hogyha szerkesztőségünkhöz bármily ügyben fordulnak, szívesen állunk rendelkezésükre, azonban levélben csak akkor válaszolunk, ha 10 filléres válaszbélyeget mellékelnek.

A budapesti kamarai választások.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara ujjaalakulására kiküldött középponti bizottság dr. Melly Béla tanácsos elnöklésével ülést tartott. Dr. Déri Ferenc előadó bejelentette, hogy a választásra a további intézkedéseket. A bizottság megválasztotta a választási költségeket. Választási elnök: Ehrlich G. Gusztáv, helyettes elnökök: Boross Soma és Kramer Miksa. A küldöttségek tagjai az iparosok csoportjánál: Czettel Gyula, Glück Frigyes, Grünfeld Miksa, Sajó János, Schön Ignác; bizalmi férfiak: Bálint Sándor, Breitner Lipót, dr. Erős Sándor, Fried Zsigmond, Gamauf Gyula, Gerlei Lajos, Hermán Ödön, Kaszab Aladár, Klein Gyula, Kriszhaber Leó, Müller József, Nessi Gyula, Schreil János, Szabó Gyula és Weisz Pál. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy a választás megkönnyítésére választói igazolványokat ad ki és csak az szavazhat, akinek ilyen igazolványa van, vagy aki föl van véve a választói névjegyzékbe és személyazonosságát a küldöttség valamelyik tagja igazolja. A választás idejére nézve a bizottság abban állapodott meg, hogy a választás március első felében lesz. A választás módozatainak megállapítására és a választás helyiségének kijelölésére a bizottság a választási küldöttséget kérte föl.

Könyvezetési tanfolyam.

A kereskedelemügyi miniszter intézkedése folytán a m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága (VIII., József-körut 6. szám) az 1910. évi január hó 9-től február hó 11-ig férfi- és női szabómesterek és segédek részére az „Ipari könyvezetés”-ről tanfolyamot rendez. Az előadások hétfőn, szerda és péntek este 7—9 óráig és vasárnap délelőtt 9—12-ig tartanak. Tandij 2 korona. Beiratásokat január hó 3-tól 8-ig hétköznapon délelőtt 9—1-ig, este 6—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12-ig tartják meg a m. kir. technológiai iparmuzeum irodájában (Budapest, VIII., József-körut 6. sz. I. em. 2.) a hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után bizonyítványt nyernek.

Iparfejlesztés az 1909. évben.

A kereskedelemügyi minisztérium a folyó évi iparfejlesztési akcióról a következőket közli:

Az 1909. év folyamán állami támogatás mellett 17 új gyár létesítése biztosított.

Biztosított továbbá állami támogatással 17 már meglevő gyár tetemes kibővítése.

Az 1907. évi III. t.-cikkben megállapított állami kedvezmények 55 iparvállalatnak véglegesen engedélyeztettek, 25-nek előzetesen biztosítottak és 10 vállalat részére a már korábban engedélyezett állami kedvezmények meghosszabbítottak.

A vas- és fémipar körében 6 engedélyezés, 1 előzetes biztosítás és 1 meghosszabbítás volt; a gépgyártás, villamossági ipar stb. körében 7 engedélyezés és 3 előzetes biztosítás; a kő-, föld-, agyag- és üvegipar körében 6 engedélyezés, 3 előzetes biztosítás és 1 meghosszabbítás; a bőr-, sörte- és szőripar körében 2 engedélyezés; a fonó- és szövőipar körében 12 engedélyezés, 5 előzetes biztosítás és 1 meghosszabbítás; a ruházati ipar körében 1 engedélyezés és 1 előzetes biztosítás; a papirosipar körében 1 engedélyezés és 1 előzetes biztosítás; az élelmezési ipar körében 11 engedélyezés, 3 előzetes biztosítás és 7 meghosszabbítás, melyből 8 engedélyezés és 7 meghosszabbítás mezőgazdasági szeszgyárakra esik; végül a vegyészeti ipar körében 9 engedélyezés és 8 előzetes biztosítás fordult elő.

Gépek és munkaeszközök adományoztattak 66 gyár részére 799.197 korona értékben, mely gyárak legalább 1850 munkást és 130 tanoncot tartoznak állandóan foglalkoztatni, illetve ez utóbbiakat szakmájukban gondosan kiképezni.

Kisiparosok támogatására az 1909. év folyamán 3.382.695 korona segély engedélyeztetett.

Ezen összegből 206.500 korona segély engedélyeztetett 15 szövetkezet és szövetkezeti szakcsoport részére, 1.400.000 korona pedig az *országos központi hitelszövetkezetnek egy ipari központtal* való átszervezésére, mely szervezetnek feladatát képezi egyszersmind az országos központi gépbeszerző szövetkezet megalakítása.

Gépek és munkaeszközök engedélyeztettek 427 kisiparos részére 763.761 korona értékben, 17 szövetkezet részére 213.020 korona értékben, 2 ipartestület részére 2600 korona értékben, 1 ipartársulat részére 100 korona értékben, 1 iskola részére 10.000 korona értékben, 9 alkalmi egyesülés részére 54.000 korona értékben és végül egy bizottság részére 50.000 korona értékben, vagyis kisipari gépsegély engedélyeztetett összesen 458 esetben 1.094.381 korona értékben, mely támogatottak összesen legalább 1600 segédet és 630 tanoncot tartoznak állandóan foglalkoztatni, illetőleg az utóbbiakat szakmájukban gondosan kiképezni.

Megjegyzni a kimutatás, hogy a gépadományozásoknál mindenkor figyelem fordított arra, hogy ne csak a segélyezett élvezze a gép használatának előnyét, hanem szaktársai is részesüljenek a géphasználat jótéményében, ennél fogva legtöbb esetben köteleztetett a segélyezett, hogy szaktársai részére bizonyos megállapított mérsékelt díjért gépmunkát tartozik végezni.

Kisiparosoknak kedvezményes áru benzin beszerezhetésére 160.000 korona engedélyeztetett.

Tanoncképzés címén 319.907 korona engedélyeztetett, mely összegből segélyben részesült 13 kisiparos tanoncoknak szakszerű nevelésére, 1 kamara tanoncoknak elhelyezése és elméleti továbbképzése, 4 egyesület, 22 ipartestület és 2 város tanoncotthon létesítése céljából.

Iparosoknak továbbképzésére az 1909. évben fokozottabb gond fordított, e célból tanfolyamokra 165.567 korona, vándortanítók fizetésére pedig 28.340 korona engedélyeztetett.

Megfelelő összeg engedélyeztetett ugyanis 26 városban cipészipari és 20 városban szabóipari tanfolyam tartására.

Végül 68 háziiparosnak, 2 háziipari vállalatnak 8 egyesületnek, 24 iskolának és tanfolyamnak gépsegély engedélyeztetett.

Ösztöndíjakra 236.182 korona engedélyeztetett, mely összegből ösztöndíjban részesült 52 okleveles egyén, 30 iparművész, vagy felsőbb ipari szakképzettséggel bíró ifjú külföldi tanulmányuttra, 12 érettségizett vagy felsőbb szakiskolát végzett ifjú külföldi szakiskola látogatására, 7 érettségizett ifjú belföldi szakiskola látogatására, 99 iparosmester és segéd külföldi tanulmányuttra, 15 iparosmester és segéd külföldi szakiskola látogatására, 51 iparosmester, segéd és tanonc belföldön való kiképeztetésére.

Meghívó.

A raktári szabókisiparosok asztaltársasága 1910 évi január 2-án (vasárnap) este 8 órakor tartja meg évi takarékos felszámolását VII., Csengeri-utca 1. alatt a „Szabóiparosok köre“ magánhelyiségeiben.

Pályázati hirdetés.

A Budapesti raktári szabóiparosok asztaltársasága értesíti a raktári szabókisiparosokat, hogy Drucker Mór és fia cég főnöke Drucker Géza ur által — elhalt édes atyja emlékére — tett alapítvány kamata. 1910 év január hó 29. napján fog kiosztatni. Azon elszegényedet raktári szabókisiparos vagy özvegy, ki a segélyre jogot tart. kérvényét 1910. év január 25-ik napjáig a raktári szabókisiparosok asztaltársasága titkári hivatalához (VII., Csengeri-u. 1.) adja be.

Az elnökség.

Pál János vendéglője, Wesselényi-utca 57. sz., Almássy-tér sarok, a szabók találkozó helye. Izletes ételek és kitűnő borok. Pontos kiszolgálás. Minden este Schrammel-zenekar.

M. kir. posta- és távirdaigazgatóság Budapestén.

132068/909 szám.

Pályázati hirdetés.

A budapesti posta- és távirda igazgatóság nyilvános pályázatot hirdet a budapesti központi távbeszélő hivatalnál alkalmazott távbeszélő kezelők részére az 1910. 1911, 1912 években szükséges mintegy *1100 drb.* hivatalos női szövetzubbony és *800 drb.* hivatalos női szövetalj szállítására és mintegy *1500 drb.* hivatalos női vászonzubbony szabási munkájára.

A szövetzubbonyok és aljak a p. t. igazgatóság által rendelkezésre bocsátandó szövetmintának megfelelő szövetből mindennemű anyagok hozzáadásával teljesen készen, a vászonzubbonyok ellenben a p. t. igazgatóság által rendelkezésre bocsátott anyagból csupán kiszabva szállítandók, mivel utóbbiak elkészítéséről az érdekeltek önmaguk gondoskodnak.

A ruházat előállításához *csak hazai gyártmányú anyag használható.*

A ruházat testmérték szerint készitendő; a mértékvétel költsége a vállalkozót terheli.

A mintaruha a posta- és távirdaigazgatóság IV. ügyosztályában (főpostaépület II. em. 45 ajtó), a d. e. hivatalos órák alatt megtekinthető, hol esetleg bővebb felvilágosítást is adnak.

A szállításra vonatkozó 1 K. p. ü. bélyeggel felszerelt ajánlatok *lepecsételt* borítékban.

„Ajánlat női egyenruházat szállítására“ felirattal ellátva, a posta- és távirdaigazgatóság IV. ügyosztályában 1910 évi január hó 25-ének délelőtt 11 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlathoz csatolni kell fenti helyen kapható s a pályázó által aláírt „Általános szállítási feltételeket“, továbbá a ruházat előállításához felhasználandó szövetből, bélésből, legalább 0.50 m²-nyi mintát s végül csatolni kell a bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtát.

Bánatpénz az egy évi szükséglet összértékének 5%-a.

Bánatpénzt a posta- és távirdaigazgatósági pénztárnál (főpostaépület I. em., 14 sz.) kell lefizetni.

Az ajánlatban meg kell nevezni azt a gyárat vagy ipartelepét, a honnan a ruházat előállításához szükséges anyag beszereztetik.

Az ajánlatok felett legkésőbb 60 nap múlva a posta- és távirdaigazgatóság dönt.

Későn érkezett vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A posta és távirda igazgatóság egyébiránt fenntartja magának azt a jogot, hogy a benyújtott ajánlatok között, tekintet nélkül a felajánlott árakra, szabadon választhasson.

Budapest 1909 december 21.

M. kir. posta- és távirdaigazgatóság.

SZENES MIKSA

Budapest, VII., Király-utca 59.

(A Zeneakademiával szemben.) ☎ TELEFON 48—51.

Nagy választék férfi és női divatcikkekben, fehérneműekben és szabókellékekben.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KOVACZEVICZ MILENKO

☞ BÉLÉSÁRU ÉS SZABÓ-KELLÉKEK ÜZLETE ☞

IV. Koronaherceg- BUDAPEST IV. Városház-utca

utca 3. szám ☞ (Az udvarban) ☞ 6. szám

		Ajánlja dúsan felszerelt raktárát		
		bélésáru és szabókellékekben.☞		
		Jutányos árért pontos kiszolgálás.		

Legolcsóbb bevásárlási forrás
szabókellékek és bélésárukban

WEISZ SALAMON

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 15. SZ.

☞☞☞ 1909. MÁJUS 1-TŐL KEZDVE ☞☞☞

WESSELÉNYI-UTCA 4. SZ.

ALÁ, A DRÉHER PALOTÁBA HELYEZTETETT

Levelező-lap útján tett megrendelések
legrövidebb időn belül pontosan és
☞☞☞ gyorsan eszközöltetnek. ☞☞☞

MEIER GYULA

BŐRÖNDÖS ☞ BUDAPEST, VIII.

Flór-utca 4. (A Rókus kórház mellett)

KOSTYÁL ISTVÁN

FÉRFISZABÓ ÉS MŰTÖMŐ (KUNSTSTOPFER)

BUDAPEST, VIII., NAGYFUVAROS-UTCA 8. SZ.

Használt kamgarn-, polgári-, katonai- és
— női ruhákból a fényt eltávolítja. —

Elvállal műtömési munkákat

a legolcsóbb árban.

KLEIN „RÉMI“-kávéháza. József-körut 6. sz.
A szabók találkozási helye. ==

Fischer Simon és Tsai

Bpest, Bécsi-u. 7. Deák Ferenc-u. 12.

Arany és selyem brokátok.

Fekete és színes selyembélések.

Selyem- és chappe-ujjábélések.

Bársonyok és Peluche-ök.

Megjelent

Magyarország hét legel-
sőbbrendű szabásai által
:: szerkesztett ::

A modern szabászat tankönyve

Ára kötve 5 korona.
füzve 3 korona.

Nélkülözhetetlen tanács-
adója a szabóipari szak-
: mával foglalkozóknak :

Lapunk kiadóhivatalá-
= ban kapható. =

készíti saját műhelyeiben
az összes tisztí bőrnemű-
☞ felszerelési cikkeket. ☞

A m. k. honvéd Ludovika Akadém. szállit.

Szabászok országos egyesülete.

Szives tudomására hozzuk szaktársainknak, hogy egyesületünk, tagjainak közreműködése mellett, a legújabb divat szerint szabni tanít. E célból minden hó elsején új tanfolyam nyílik meg. Tanidő egyesekre nézve addig tart, míg a tananyagot teljesen el nem sajátítják. Tandíj az egész tanidőre: a polgári férfiruhaszabászatért 80 korona. A polgári és egyenruha férfiszabászatért együttesen 100 korona.

Nőiruha-szabászatért 100 korona, polgári-, egyenruha- és nőiruha-szabászatért 60 korona, próba nélküli leigazításokért 40 korona.

Egyesületünk továbbá e felhívás megjelenésétől bárkinek postafordultával szabásmintákat küld portómentesen a következő díjszabás mellett:

Uri ruhák.

Redingot, frakk, jaquet drb-ként	---	---	K 1.40
Sacco	---	---	" 1.20
Sacco-öltöny	---	---	" 2.20
Mellény és nadrág, bármilyen forma drbként	---	---	" 1.—
Felöltő	---	---	" 1.40
Raglán	---	---	" 2.—
Sport-felöltő	---	---	" 2.—
Pellerin, kapucni és gamaschni drb-ként	---	---	" 1.—
Gyermekruha, egész öltöny	---	---	" 2.—
" egyes darab	---	---	" 1.40

Női ruhák.

Bármilyen felsőkabát vagy alj	---	---	K 2.40
Kisebb darabok	---	---	" 1.20

A minta-szabványokat a legnagyobb gonddal készítjük. A mérték mindig a mellény fölött veendő. A pénz előlegesen küldendő be, utánvétel mellett szabásmintákat nem szállítunk. Legcélszerűbb a megrendelést a mértékekkel együtt a postautalvány-szelvényre írni.

Az egyesület által kiadott „Modern szabászat tan-könyve” egyesületünkben 5 koronáért kapható. Nélkülözhetetlen ez a könyv nemcsak a kezdőknek, hanem a kész szakembernek is, mert részletesen ismerteti a próba nélküli szabást és leigazítást. Pontos utasításokat tartalmaz a szabás módjára nézve a különféle testalkatoknál, anélkül, hogy bárki a saját megszokott rendszerétől eltérő rendszert volna kénytelen használni.

Kárpitosmunkákat jutányos árban készít

Schwarcz kárpitos

VII., Dob-utca 2. sz. Károly-körút sarok.

Raktáron tart diványokat, sezlónt, garnitúrákat, matracokat, szalmazsákokat, hálószobákat.

Szabóiparosok 50% engedményben részesülnek.

≡ A szabóiparosok találkozó helye ≡
Bulányi-féle vendéglő, Kazinczy-utca és Wesselényi-utca sarok. ✱✱

BARBER IZIDOR ÉS TSA

≡ bel- és külföldi ≡

posztók, bélésárúk

és szabókellékek

≡ gyári raktára ≡

BUDAPEST

V., Deák-tér 3. szám.

STENCZEL ISTVÁN

férfi szabó mester, katonai-, polgári- és papi szabászati tanintézete

Budapest, VII., Klauzál-utca 2. szám.

Szabóiparosok és munkások figyelmébe. Alapos oktatást szabászatból Stenczel István tanintézetében nyerhet. Tanidő napi 6 óra, ünnep- és vasárnapok kivéve: reggel 9 órától 12-ig és délután 2 órától 5-ig. Tartama 14 nap. Tandíj: a divatos férfiruhák szabás-tanítása 70 korona. Magyar-, katonai-, papi- és sportruhákkal együtt 100 korona. Tanítványok az első 8 napon belül meggyőződhetnek próbaszabás által tanulásuk eredményéről saját műhelyemben.

Divatos szabásminták.

Ha az itt felsorolt árak a mértékekkel beküldetnek, ki lesznek szabva és elküldve.

Utánvét mellett nem lesz küldve, csakis a pénz előleges beküldése mellett.

Szakó I. v. II. sor vagy mikádó	---	---	---	K 1.30
Szalonkabát, frakk, zsaket	---	---	---	" 1.70
Felsőkabát, télikabát, zubbony	---	---	---	" 1.70
Hamilton, Mencsikow, havelok	---	---	---	" 2.—
Nadrág- és mellényminta	---	---	---	" 1.30
Ujjas vagy parasztmellény	---	---	---	" 1.30
Magyarnadrág, lovagló v. csizmanadrág	---	---	---	" 2.—
Waffenrock, huszárka, attila	---	---	---	" 2.—
Uhlánka, huszárköpeny	---	---	---	" 3.—
Bricsessz, lovagló	---	---	---	" 2.20
Tüzér disznadrág	---	---	---	" 2.—
Kamasni-bokavéő, rövid vagy hosszú	---	---	---	" 1.—
Reverenda, cimáda	---	---	---	" 3.—
Egy diszmagyar öltöny mintája	---	---	---	" 8.—

Szövetkezzünk országosan.

Szövetkezésben rejlik az erő.

A rochdale-i becsületes uttorók története

Irta: G. J. Holyoake.

Franciából fordította: Vikár Béla.

Rochdale* történetét Cristina és Harriet kedves leányaimnak ajánlom.

Rochdale lesz a munkásszövetkezetnek a Sinai-hegye, a Jeruzsáleme, amely csodálatos fejlődése és számos alkalmazhatósága által létrehozta a szociális kérdés megoldását.

Francesco Vigano
francia fordító.

Az olvasóhoz.

Egyéni életemben felejthetetlen nyomokat hagyott hátra a londoni szövetkezeti kiállítás, mely Sydenhamban ez év augusztus 21-én nyílt meg. Kalauzom megismertette velem főbb vonásokban az angol szövetkezeti mozgalom igazi történetét.

Bemutatta továbbá hü utánzatban az első, nagyon szerény szövetkezeti boltot, melyet a 28 rochdalei takács alapított nagy küzdelemmel, heti 20 filléres befizetéssel. S láttam már most milliárdra menő vagyont és az ez évi mérleget, mely 12.214.000 korona nyereséget tüntet fel.

Ez egyszerű iparos emberek világraszóló csodás sikerei felköltötték bennem azt a vágyat, érzelmet, hogy történetüket itthon megismertessem. Minthogy az eredeti szöveg leghüebben a francia fordításban jelent meg, úgy én ebből fordítottam, azzal a célzattal, hogy a szövetkezeti eszme nálunk is egészséges gyökeret verjen és munkálkodásunk helyes, gyakorlati irányban

haladjon, mert magam is iparos vagyok és így hatni akarok az iparosságra, amelyhez tartozom.

A Nagybritanniában látottak és tapasztaltak után még erősebb meggyőződésemmé vált, hogy szabóiparunk intenzív fejlődése nálunk csak a szabóipari szövetkezetek centralizálásával és ezeknek egy szabóipari központ irányítása és energikus, szakszerű, gyors ellenőrzése által valósítható meg. És ennek a keresztülvitelére pedig a vezető „Budapesti szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezetének” lenne kötelessége vállalkozni, mint végrehajtó közeg, így azután előmozdíthatnánk az indusztriálódást és azt a fontos közgazdasági célt, hogy legalább a belső szükségletet tudnánk fokozatosan saját erőnkől fedezni.

Ebben látom én a szövetkezeti intézmények fellendülésének új korszakát, a fejlődés új, biztos, egészséges irányát, mert a fejlődéssel együtt jár, hogy a különálló részek szervesen tömörüljenek. Ez a természetes szükségérzet teremti majd meg az összekötő szervet, az együttműködés lehetőségét, a „szakipari központot”.

Azért tartottam kötelességemnek a rochdalei becsületes uttorók működését a hazai iparossággal megismertetni, mint kik maguk vették kezökbe saját dolgukat és becsülettel meg is oldották az egész világ csodálatára. Ezt kell tehát alapul venni minden iparostársamnak, aki egy erős és hatalmas ipari Magyarország kiépítését szíven hordja. Mesterségesen ipart csinálni nem lehet, annak egészséges talajból kell kinőni. Egészséges pedig a talaj csak akkor lesz, ha az iparosság maga készíti azt elő a dolgozó elemek szervezkedése, tömörülése, szövetkezése által. Itt az angol példa.

* Ejsd: Rocsdél.

Ezért hinni óhajtom, hogy e fordítás eke lesz, mely hantokat hány, a földet megtermékenyíti és hogy az elvetett mag hazánk ipari szövetkezeteinek áldást hozó gyümölcsöket terem.

Budapest, 1909. december 25.

Vikár Béla
szövetkezeti elnök.

Francesco Vigano urnak
Milano, Via Monte Napoleone 10.

London, 1881. január 18.

Kedves Tanár Ur!

M. Hodgson Pratt barátom, aki szakadatlanul a szövetkezés érdekében bármely embernél is többet dolgozik, arra emlékeztet, hogy megígértem, miszerint Önhöz levelet fogok írni, amely tanúságot tegyen arról, hogy mennyire érdeklődöm Önnek az én „Rochdale-becsületes uttörőkről“ írt történetem fordítása iránt és hogy mennyire helyeslem azt. Higyje el, hogy nagyon le vagyok kötelezve Önnek, amiért munkáim egyikét más nyelven ismerteti. Az, aki terjeszti a tudást, épp oly nagy jótevőnek tetszik nekem, mint az, aki meríti és a fordító az, aki új tényeket és eszméket tár fel az emberiség ezreinek szelleme előtt, akik ő nélküle soha sem ismerték volna azokat. A rochdalei becsületes uttörők története (Histoire des Equitables Pionniers de Rochdale) volt a bátorítója annak, hogy megjelenése után két év alatt 2—300 társulat alakult, amint egyike az uttörőknek, névszerint William Cooper a „Daily News“ nevű napilapban 1869-ben közzétette. A történet szülte az eszmét, az eszmiének ténylegi felhasználása pedig az, hogy M. Cowen ur, a Newcastle on Tyne-kerület országgyűlési képviselője és a „ház“ híres szónoka esténként előolvasta a történetet a munkásoknak. Előolvasta ő ezt a Blaydon on Tyne-i lakosságának is, ahol nemsokára alakult oly üzlet, amely a rochdaleihez szilárd és következetes gyarapodásában hasonlít és annak módjára a tagok eszes türelme által és mindama terjedelmes és teljes berendezések segítségével, amelyek az ilyszerű üzlethez szükséges tudást és nevelést terjesztik, a tőkélyre felvitte.

A rochdalei uttörők története, amelyet Ön jelenleg fordít, 33 éves időszakot foglal magában. Ismertem én a boltot a kezdete óta és az uttörőket a kezdete előtt. Az érdekük az, hogy példát szolgáltattak az összes nemzetek munkásainak. A sugallatuk az az angol érzék volt, amely követeli, hogy mindenki segítsen önmagának. Ők azt tették, amit jónak hittek, holott

senki sem hitte, hogy valami jó keletkezhetik belőle. Ők voltak az elsők, akik a munkásokat arra tanították, hogy a tőkét saját maguk számára teremtsék, ők voltak azok, akik a munkásokat arra tanították, hogy az ipar forradalmához nem kell erőszak és ők voltak azok, akik tényleg megmutatták a munkásnak, hogy a gazdagságot miképp lehet a munkás kezeihez keríteni minden állami felforgatás nélkül.

Garibaldi, Mazzini és Saffi tanár barátaim nagy érdeklődéssel követték ezen mozgalmat és örvendek, ha meggondolom, hogy éppen földijök az, aki a rochdalei uttörők történetét megismerteti azokkal, akik nem értenek angolul.

Ezen uttörők sokba vették, hogy Ön 1869-ben a londoni első kongresszusukon jelen volt, valamint 1880-ban Newcastle on Tyneben az utolsó kongresszusukon is és igen háládatosak lesznek Önnek azért, ha más népekkel is ismerteti történetüket.

Nagyrabecsüléssel üdvözli Önt

híve

*George Jacob Holyoake.**

(Folyt. köv.)

Szövetkezeti fejlődésről.

Engelli Arthur, a német szövetkezeti mozgalom egyik kiváló írója, általános statisztikai kritikát ad a középeurópai és angol szövetkezeti fejlődésről. Ebben a tanulmányban igen érdekes adatokkal szolgál a termelőszövetkezetek munkájáról, — vagy amint az író helyesen jegyzi meg, — társadalmi és termelési viszonyokat átalakító életfolyamatról.

„A termelőszövetkezetek bár nem alakultak át abban a mancheszteri szellemben, mely minden tagnak teljes munkaigényt biztosít s a védelemnek a végső fokát bár el nem érhet, nagy átalakító hatása van különösen azokban az ipari szakmákban, hol a gyár-
ipar proletárizált tizezreket, minden rekompenzáció nélkül juttatván őket koldusbotra.

Átalakító hatásuk különösképen ott érezhető, ahol a gondoktól agyongyötört máról-holnapra tengődő városi kisiparost mentesíti a nyomortól és a társaságot kerülő emberből mások érdekeivel törődő altruista lett. A piszkos, elhagyott műhely megnépesedik, tisztaság lett otthonossá ott. A rongyos gyerekek, züllésnek indult fiatalok munkába fogva egészségesen fejlődnek.

Ez a belső átalakulás. Hát még a gyülekezéseiken

* Ejtisd: Holiak.

KLEIN MIKSA

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCZA 40. sz.

Mindennemű szabókellékek dus raktára.

Olcsó szabott árak!

Olcsó szabott árak!

WATTA GYÁRI RAKTÁR.

minő nagy a változás. Mikor a wiedenai szövetséget megalakítottuk, az alakító 35 iparos közül amit egy mondott, arra megjegyzése, ellenvéleménye a többieknek soha se volt; ma gyűléseik vitával folynak és a közérdekű ügyekről a véleménycsaták közben valóságosan kielégítő okosságok hangzanak el.

A legnagyobb hatás az iparosnemzedék nevelése körül tapasztalható. A szövetségi ember minden tanoncban egy jövőbeli tagtársat lát, akinek szellemi és kézügyességi fejlődése neki is nagy érdeke lévén, a tanoncot igen gondosan oktatja mindazokra, miket ő taníthat és féltékenyen őrködik a felett, hogy szaktanfolyamok tanulmányait szorgalmasan és eredményesen látogassák.

A termelés mikéntjében is van átalakulás. A gyáripari fejlődés kevés művészi értéket produkált. Ritkaságszámba is megy hogy az iparművészeti remek szemponjtából valamely gyáripar megerősítse magát, ellenben a termelőszövetkezetek kiállításokon, sőt kirakati események rendezésekor annyi újat s művészi újat ad az iparosnak, hogy méltán nevezhetők a Kristall-Hall kiállításán halmozott ipari műrekekről mondott kritikát igaznak: a céhvilág gondtalan csendjében született remek, mintha ezerszer nagyobb erőre kapva megújított volna a szövetségi munka nyomán.

Igy mondja a kritika, így tapasztalja mindenki, aki a szövetségi munka méhébe látó szemmel tekinthet.

Csak egy hiányzik nálunk és Engelli Arthur ezt konstatálva, szomorúnak jelzi ezt a káros tünetet, hogy Magyarország fogyasztási szövetségei hozzá nem járulnak a termelés szövetségi szervezéséhez, sőt ott, ahol élnek, ahol vannak, az agrárius talajon még ott se igyekeznek megvalósítani a szövetségi termelés legprimitívabb fajtáját, a bérlőszövetkezeti intézményt. Pedig a drágaságot, az élelmiszerek árának hallatlan emelkedését javarészt az okozza, hogy a mezőgazdasági termelés inszolid állapotát nem szabályozza a termelőszövetkezet.

—O—

A világ tíz legnagyobb fogyasztó szövetsége összes taglétszáma az 1908. év végén több mint 402.000-re rugott. A legnagyobb a boroszlói szövetséget, 87.319 taggal, ezután következik a leedszi szövetséget 49.709 taggal. Ezután következnek nagyság szerint az alsóausztriai munkásfogyasztó szövetséget, a hamburgi Production, azután a lipcse-plagvici, edinburgi, boltoni, bázeli és stuttgarti szövetségek és végül a drezdai Vorwärts, a melynek 26.304 tagja volt. A legtöbb elárúsító helye van az 1847-ben alapított leedszi szövetségetnek, a mely a világ legrégebbi fogyasztó szövetsége. Ennek 245 elárúsító helye volt, míg a boroszlói szövetségetnek csak 75. A leedszi szövetséget vezet áruforgalom dolgában is, a melynek értéke 37.62

millió márkára rugott. Az edinburgi szövetséget áruforgalmának értéke 29.7 millió, a 34.198 taggal bíró boltoni 18.2 millió, míg a 87.319 taggal bíró boroszlóié csak 18.8 millió márka volt. Legkisebb áruforgalma volt a stuttgarti szövetségetnek, 7.77 millió márka értékében. Egy tag részvétele az áruforgalomban az edinburgi szövetségetnél 853, a leedsinél 756, a bázelinél 505, a lipcse-plagvicinál 416, a drezdainál 331, a bécsinél 244, a boroszlóinál 215, a stuttgartinál 213 és a hamburginál 204 márka értéket képviselt. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a tagok az angliai szövetségeket régebbi fönnállásuk következtében jobban igénybe veszik, mint a németországiakat. Ugyanez okból az angol szövetségek vagyoni helyzete is kedvezőbb, mint a németországiaké, a melyek közül a lipcse-plagvicinak van a legnagyobb, 1.27 millió márkára rugó vagyona, míg a leedszi, boltoni és edinburgi 15.99, 15.33 és 11.11 millió márkát tesz ki.

A szabóipar egyetlen orgánuma a Szabó Hírlap. Ujévtől kezdve havonként kétszer jelenik meg.

Menetrend-módosítás

a Körös—belovár—verőce—viroviticai vonalon.

A körös—belovár—verőce—viroviticai vonalon a klostar-virjai vonal megnyitásával egyidejűleg a következő menetrendmódosítások lépnek életbe:

A Verőce-Viroviticáról reggel 4 óra 25 perckor induló és Belovárig közlekedő, továbbá a Belovárról reggel 6 órakor induló és Körösig közlekedő vegyesvonatok megszüntetnek. Helyettük, Verőce-Viroviticáról Körösig egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba, mely Verőce-Viroviticáról a déli vasutnak Barcsról érkező személyvonatához csatlakozólag éjjel 2 óra 15 perckor indul és Körösre délelőtt 8 óra 15 perckor érkezik, hol csatlakozik a Zágráb és Budapest felé közlekedő személyvonatokhoz.

A Belovártól Verőce-Viroviticáig közlekedő és Belovárról reggel 5 óra 30 perckor induló vegyesvonat Belovárról korábban, azaz reggel 5 óra 21 perckor indul.

A Körösről jelenleg 6 óra 15 perckor induló és Belovárra reggel 8 óra 10 perckor érkező vegyesvonat, Körösről reggel 5 óra 55 perckor fog indulni és Belovárra 7 óra 48 perckor fog érkezni.

A Verőce-Viroviticáról délelőtt 9 óra 5 perckor induló személyvonat jelenlegi tartózkodása Klostaron 5 percre emeltetik fel.

Budapest, 1909. november 30.

A forgalmi főosztály igazgatója,
Kotányi.

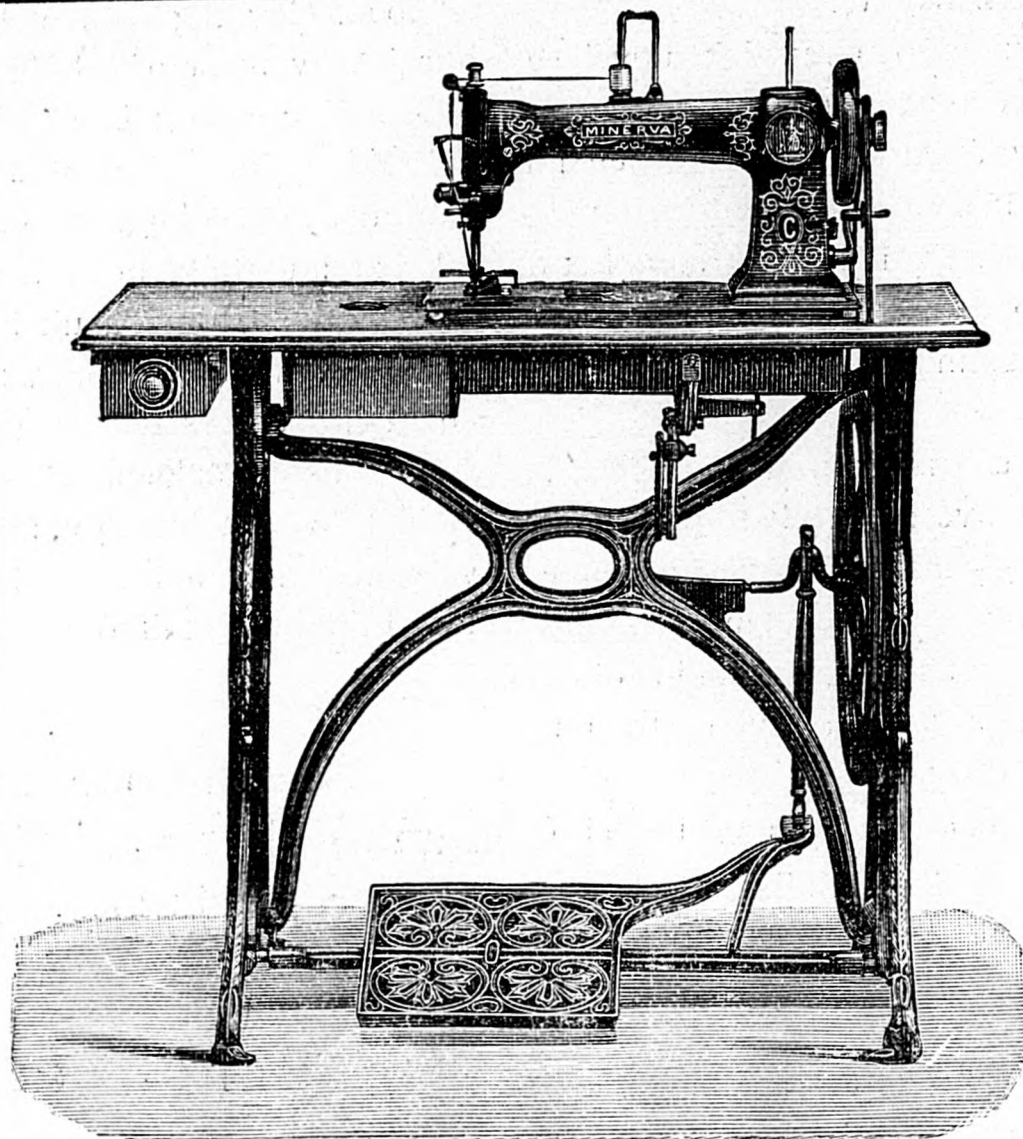
HERBSTER FERENC

≡ GÉPÉSZ ≡

BUDAPEST

AKÁCFA-U. 5.

Varrógép és
kerékpár ja-
vító-műhely
: és raktár :

Szabóiparo-
sok részére a

„MINERVA“

varrógép

az általam szabadal-
mazott állvánnyal, a
legkönnyebb és leg-
gyorsabb járasu ::

Azonkívül raktáron
tart világhírű

„PFAFF“ varrógépet,
minden rendszerben.

✂ ERDÉLYI ÉS TÁRSA Nyugotipályaudvar ✂
Aréna-uti kapu. ■

POROSZ KŐSZÉN, KOKSZ ÉS TŰZIFA NAGYKERESKEDŐK

Ajánl porosz kőszent a Szabóiparosok egyesületének tagjai részére. Beraktározás nyitott fuvarban és zsákokban házhoz szállítva a legolcsóbb árban. ■ Telefon 68-52.

ELSŐ MAGYAR KATONAI FÉMGOMBGYÁR

GROSSMANN

≡ GYULA ≡

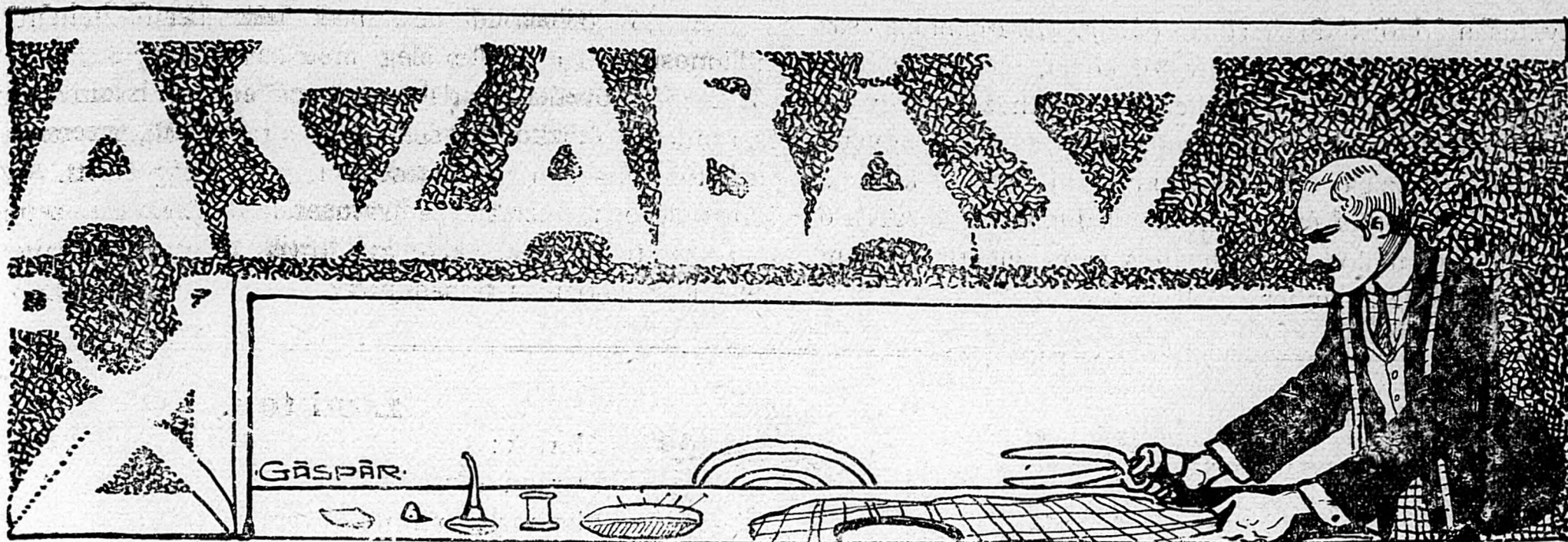
BUDAPEST

VIII. ker. FUTÓ-
UTCZA 15. SZ.

A m. kir. honvédség, közös
hadsereg, m. kir. állam-
rendőrség, posta és távirat-
hivatal, m. a. v., m. kir.
penzügyőrség és korona-
őrség, csendőrség és ten-
gerészet szállítója ::

Készít mindennemű érc-
gombokat, jelvényeket, □
czímereket, monogrammo-
mokat, portás és karmes-
□□□ teri botokat. □□□

Az öltözködés művészete.

Mangold Béla Kolos „A férfi és ruhája” című kitűnő könyvéből.

A nyájas olvasó előtt nem kell védelmezni a divatot, mert feltételezhető, hogy a tárgy iránti érdeklődés indította e kis könyv megvételére. Ellenben határozott védelemre szorul a divat és vele együtt a divat embere azokkal szemben, kik nem szívesen látják annak uralmát és ennek kedvtelését.

Ha a divat ellenmondást nem tűrő hatalmával csak az emberek ruháira és piperéire gyakorolna befolyást és érintetlenül hagyva minden mást a világon, kizárólag a hiuságot és tetszvágyat szolgálná, akkor indokolt volna az a gáncsolás és gunyolódás, amivel hű követőit oly gyakran illetni szokták.

Mint hogy azonban az élet majdnem minden mozanata, a foglalkozások minden ága többé-kevésbé a divat befolyása alatt áll, minthogy a világon minden változik, javul, tökéletesebb és szebb lesz, minthogy minden téren újabb és újabb eszmék merülnek fel és jutnak diadalra, kiszorítva, pótolva vagy tulszárnyalva a régit, a ruhadivat ellenzőinek nincsen igazuk. Bármily görcsösen kapaszkodnak s megrögzött maradiságukba, bármennyire méltóságukon alólinak tartják, hogy az oly gyakran fölhangzó frázissal éljünk: a divatmajmolást, foglalkozásukhoz képest valamely irányban ők is a divat emberei.

Az irodalomban, a gyógyászatban, a harcmódban, a vegyészetben, a világitásban, a gimnasztikában, a beszédben, az írásban, a nyomdák betüiben, a könyvek és hírlapok formájában, az étkezés sorrendjében, az ételekben, a társadalmi szokásokban, a butorzatban, számtalan használati és fényüzési cikkben, a tanítási módszerben, szóval mindenhol és mindenben, még a jótékonyosság gyakorlásában is van divat.

Ha tehát a divat a szükségletek és cselekedetek minden ágára kiterjed, ha akarva, nem akarva, mindenki hódol a kor legtöbb modern intézményének, ha az emberiség magában véve is önkénytelenül alakul, fejlődik, gyarapszik és nemesebb lesz, azaz a körülményekhez képest modernizálódik, miért ne változzék az

izlés finomulásának, az igények fokozódásának, az alkalmak szaporodásának és a kedvtelés kielégítésének kedvéért az öltözködés divatja is. Miért ne követhessük ezt a divatot is megrovás nélkül, mely hivatva van külsőnket, megjelenésünket emelni és érdekessé tenni. A szellemi, a lelki és az egyéni jó tulajdonságainkat csak a gyakoribb érintkezés folytán ismerhetik föl embertársaink, míg kifogástalan, divatos öltözetünkkel már az első látásra megnyerhetjük tetszésüket.

A férfi, ki előkelő társaságban forog, ki elegáns klubokba járatos és egyáltalában hozzászokott a szalonok izlésnemesítő légköréhez, épp úgy meghajol az uralkodó divat előtt és épp úgy követi annak okszerű változásait, mint amint törvény gyanánt tiszteli az etikett szabályait. Számtalan más helyen azonban az elegáns és modern öltözködésről sok helytelen nézet és sok indokolatlan előítélet van elterjedve. Ezek között majdnem a legfontosabb az, hogy a divatos és elegáns ruhák viselését a legtöbben luxusnak és pénz pazarlásnak tekintik. Kinek ez a véleménye, az soha sem próbálta meg a divat okszerű követését, mert ha csak némi figyelmet fordított öltözetére, meggyőződhetett volna, hogy a jól öltözködés nem kerül többbe, mint a hanyag ruházkodás, sőt bizonyos, hogy a célszerűen és gondosan öltözködő férfi takarékosabb, mint az, ki bármely oknál fogva nem ügyel toalettjére.

A hanyagul öltözködő ember ugyanazon ruhában eljár hónapokig is, azaz addig, míg azt teljesen tönkretette. A gondos és jól öltözködő, bár egyszerre több ruhát készített, a gyakoribb változtatás által annyira jó karban tarthatja azokat, hogy amellet, hogy mindig rendes és csinos ruhában jár, sokkal kevesebbet költ mint az előbbi.

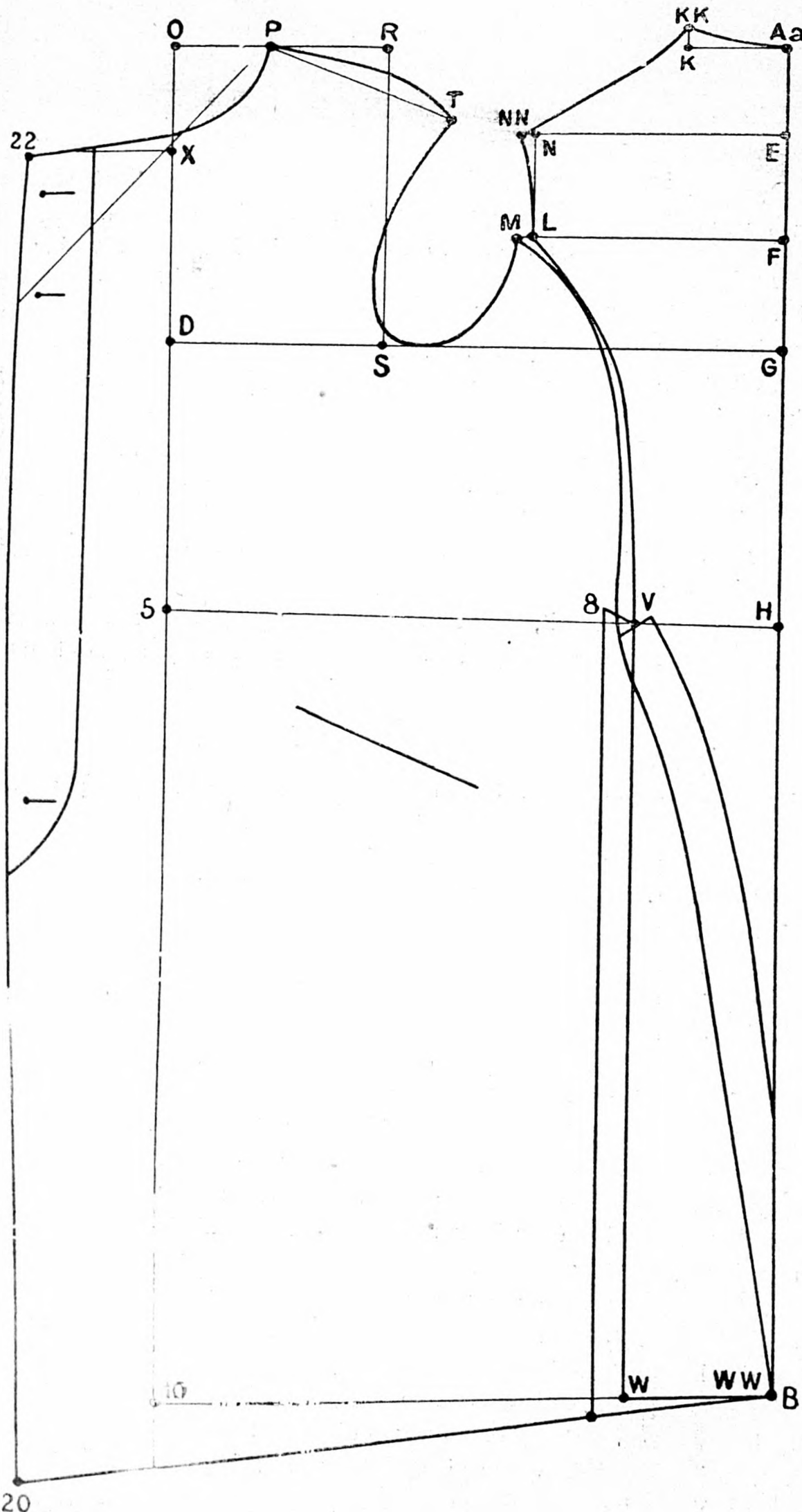
Téves az a nézet is, hogy a jól öltözködő férfi több időt tölt el a toalettal, mint a hanyag vagy közömbös, mert akinek a gondos öltözködés természetévé vagy szokásává vált, ügyessége folytán sok esetben gyorsabban öltözködik, mint a hanyag, ki rendszeren kereséssel annyi időt fecsérel, hogy az öltözködésre soha sem marad neki elég.

Nem kevésbé helytelen az a felfogás, hogy a

divatosan öltözködő férfiak bábok. Divatbábnak csak az nevezhető, ki minden divatot követ, tekintet nélkül arra, hogy az egyéniségéhez, természetéhez illik-e vagy nem. De az, aki meg tudja választani a saját egyéniségének megfelelő formákat, aki az új divatból ki tudja szemelni a testére és az egyéb alkalmaknak megfelelő ruhát, az nem divatbáb, divathős vagy gigerli, hanem okos és modern ember.

A jól öltözködő férfinak nem kell ekvetlenül milliomosnak lenni. Van elég mód arra, hogy szerény, sőt csekély jövedelemmel rendelkező ember is csinosan és rendesen öltözködhessen és bizalmat keltő, szemnek tetszetős külsőben jelenhessen meg a világ előtt. Az öltözködésbeli túlzást, a divatosnak hajhászását senki sem szereti és azok, akik ezt követik, úgy sem szívesen látott alakjai a társaságnak. (Folytatjuk.)

Hamilton.

- Mérték:
- Derékossza 43 cm.
 - Meghosszabbított 46 cm.
 - Egész hossza 110 cm.
 - Mellbőség 48 cm.
 - Derékbőség 43 cm.
 - Hátszélesség 19³ cm.
 - Vonalazz D—OO-ig és D—G-ig a fél mellbőség 2¹/₂ cm. több.
 - G—A-ig fél derékossza 1 cm. több.
 - Vonalozzuk A—B-ig az egész hosszát.
 - A—E-ig ¹/₈, 1 cm-el több.
 - A—F-ig ²/₆ (16).
 - A—G-ig fél derékossza, 1 cm-el több.
 - A—H-ig derékossza.
 - Vonalozzuk megnevezett pontoktól előre.
 - A—K-ig ¹/₆. K—KK-ig 1¹/₂ cm.
 - F—L-ig hátszélesség.
 - E—N-ig ugyanigy.
 - Vonalozzuk L—N-ig; N—NN-ig 1¹/₂ cm.
 - H—V-ig ²/₆, 1 cm-rel kevesebb.
 - B—W-ig ²/₆-od.
 - Hátat rajzoljuk ki. V—W-ig 4 cm-nyi hajtást hagyunk.
 - G—D vonaltól mérjük elől fölfelé P-ig a hónaljmélységet, fél derékossza 1 cm-rel több.
 - G—S-ig 33 cm., azaz a háta szélesség ¹/₄ mellbőség és 2¹/₂ cm. hozzáadni.
 - Vonalaz S—R-ig.
 - R—P-ig ¹/₅-öd.
 - P—O-ig ¹/₆-od.
 - Vonalozzuk O—D-ig.
 - S—T 5 cm. kevesebb, mint a hónaljmélység (19).
 - Vonalozzuk P—T-ig 1 cm-rel kevesebb, mint KK—NN-ig.
 - Emeljük P—T vonalat a közepén 1¹/₂ cm-el.
 - L—M-ig 1 cm-rel bemegyünk.
 - V—8-ig 2 cm-rel be.
 - 10—WW-ig fél mellbőség, 2 cm-rel több.
 - O—D—OO vonaltól 13 cm-t kimenni.
 - O—X-ig ¹/₆ od.
 - Tegyük a sarokvonalzót WW—Z-ig és rajzoljuk le az aljat és ügyeljünk a formára.

AFRANA-PRIMA Gyorsvarró közhajós

varrógép

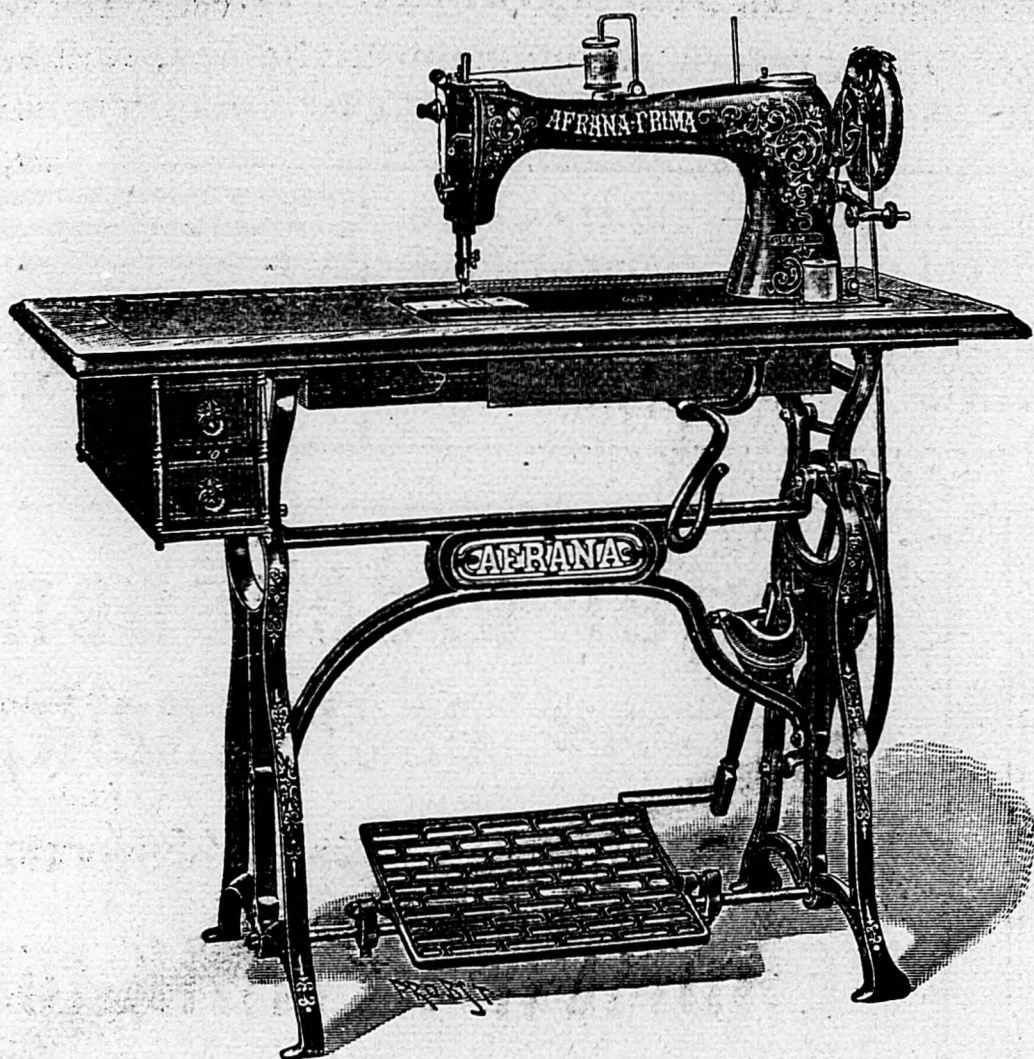
különösen férfi szabók részére gyártva.

Előre és hátra varr, játszi könnyedséggel, miért is leggyorsabb menettel.

Kiváló pontos munka!

Legegyszerűbb kezelés!

Percenként 2000 öltés!

Biesolt és Locke

Meissení varrógépgyár, alapított 1869

VEZÉRKÉPIVSELO:

HOLLUB JÁNOS UTÓDA

FEHÉR ANDOR

BUDAPEST, IV. MAGYAR-UTCZA 12.

Kiss Pollák „Árpád“-kávéháza, Budapesten.

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. : Nagyban és kicsinyben.

Laufer Arnold
Budapest, Laudon-u. 7.

Telefon
103-74.

HORECZKY JAKAB

VII., Dohány-utca 20.

Gyapjuszövetek, bélésárúk és varrókellékek nagy választékban

Maradékok legolcsóbb árban.

HOLZER

császári és királyi udvari kamarai szállító

Világ-
városi
áruház

divatházának

Váró-, író-
és olvasó-
: termek :

összes helyiségei

BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-U. 9.

HERZ EMMA

ELSŐ MAGYAR ARANYHIMZŐ-TELEPE
BUDAPEST, IV. DEÁK FERENC-U. 17.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója.

Román királyi jubileum érem tulajdonosa.

Grand prix nagy aranyérme és keresztje.

Kitüntetve Orsz. iparegyesület díszérmével, továbbá London, Bécs, Bujapest, Milánó, Bukarest stb.

Készít művészi kivitelen mindennemű aranyhimzéseket!
Tervekkel és rajzokkal díjmentesen szolgálók.

Ki akar jól rágni?

Az forduljon teljes bizalommal

Kovács J. u. fogműtermébe,
VII., Károly-körút 9, II. emelet 8,

hol fogak, ugymint teljes fogsorok, egyszerű és finomabb kivitelben, foganként 2 frtért készülnek. Azonnal megszokhatók, rágásra alkalmasak.

Vidékiek 3 óra alatt kielégittetnek. — Eltört és rozszul illő fogsorok foganként 1 frtért átalakittatnak.

Található: 8—6 óráig, ünnep és vasárnap 8—1 óráig.

Szabókisiparosoknak 30% engedmény.

Telefon 97—38.

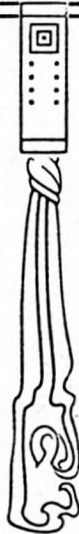
Alapítva 1880.

LÖFFLER PÁL

BÖRÁRUGYÁR ÉS KATONAI-
BÖRÁRUK KÉSZITŐ MŰHELY
BUDAPEST, TISZA KÁLMÁN-TÉR 1.

Készít mindenféle kardkötőt, lakderékszijat, hordszijat lábvédőt (kamasli), gyulay, táskát, altiszti tárcát, ro-hamszijat, valamint mindennemű e szakmába vágó börcikkeket szép kivitelben jutányos árban.

Saját érdekében cselekszik,

ha szabókelléket és bélésárut

BERDACH HENRIK-től

(VI. ker., Rózsa-utca 84. sz.)

rendeli meg.

Versenyképes árak! Pontos szállítás!

Levél útján való megrendeléseknél a postai költség a rendelőnek megtérítettik.

Sürgöny-cim: KRAUSZKO.

KRAUSZ ÉS TÁRSAI

TELEFON 90 - 04. SZÁM.

EGYESÜLT ZSINÓR- ÉS PASZOMÁNY-GYÁR

Iroda és raktár: BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11.

Gyár: NAGY-ATÁD (Somogy megye.)

Ezelőtt: Reich Adolf és fia, Schön Jakob utódai, Wollák és Berkovits.

GRAND-PRIX 1900-ban a párisi világkiállításon.

DISZOKLEVÉL 1906-ban a mileniumi kiállításon.

Első magyar vitorlavászon len- és jutaáru-gyár

Klinger Henrik, Pozsony

Raktár: Budapest, V. kerület, Szabadság-tér 11. szám.

Gyári telefon 92-97.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 15. sz.

Minden fajta, angol, francia és hazai gyártmányu
posztó, gyapjuszövetek, bélésárúk
és szabókellékek gyári raktára.

!! **A** szabóiparosok legolcsóbb bevásárlási forrása !!

Az Első magyar Jaquard selyem-szövőgyár

Alapított 1889. évben. Tulajdonos: Schwarcz Lajos Alapított 1889. évben.

BUDAPEST, IX. ker., Gyep-utca 39. szám.

K É S Z I T :

Különféle színü és
kivitelü selyem,
gyapju és piket dívat
mellényszövetet

szabó- és cipész cím-
két, kabát-akasztót
a legkülönfélébb
ízléses kivít lben.

Minták ingyen és bérmentve.

AFRANA-PRIMA

Gyorsvarró közhajós

varrógép

különösen férfi szabók részére gyártva.

Előre és hátra varr, játszi könnyedséggel, miért is leggyorsabb menettel.

Kiváló pontos munka!

Legegyszerűbb kezelés!

Perczenként 2000 öltés!

Biesolt és Locke

Meissení varrógépgyár, alapított 1869

VEZÉRKÉPIVSELO:

HOLLUB JÁNOS UTÓDA

FEHÉR ANDOR

BUDAPEST, IV. MAGYAR-UTCZA 12.

Kiss Pollák „Árpád“-kávéháza, Budapesten.

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. : Nagyban és kicsinyben.

Laufer Arnold

Budapest, Laudon-u. 7.

Telefon
103-74.

HORECZKY JAKAB

VII., Dohány-utca 20.

Gyapjuszövetek, bélésárúk és varrókellékek nagy választékban

Maradékok legolcsóbb árban.

HOLZER

császári és királyi udvari kamarai szállító

Világ-városi áruház **dívatházának** Váró-, író- és olvasó-

összes helyiségei : termek :

BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-U. 9.

HERZ EMMA

ELSŐ MAGYAR ARANYHIMZŐ-TELEPE
BUDAPEST, IV. DEÁK FERENC-U. 17.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója.

Román királyi jubileum érem tulajdonosa.

Grand prix nagy aranyérme és keresztje.

Kitüntette Orsz. iparegyesület díszérmével, továbbá London, Bécs, Budapest, Milánó, Bukarest stb.

Készít művészi kivitelben mindennemű aranyhímzéseket!
Tervekkel és rajzokkal díjmentesen szolgálok.